

Misli

Thoughts

Print post publication number
100004295

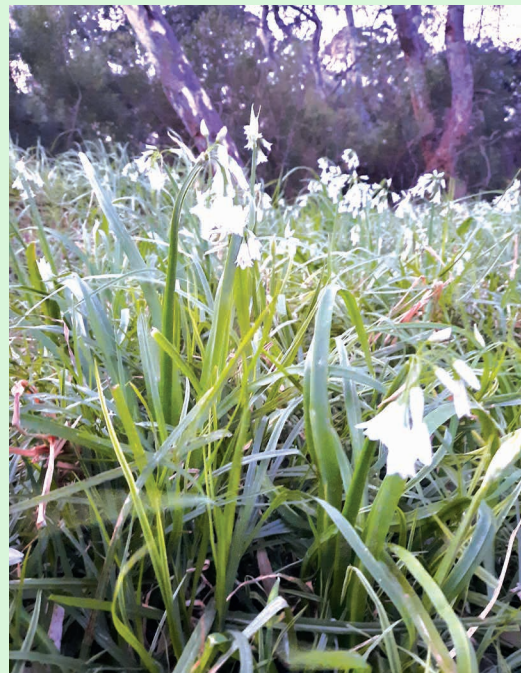
SEPTEMBER–OKTOBER 2021
ŠTEVILKA – NUMBER 5
LETO – YEAR 70

70

Misli september-oktober 2021

Vsebina:

- 3 Dragi in spoštovani rojaki
- 6 Izpod Triglava
- 10 Vaši darovi
- 11 Sv. Frančišek Asiški
- 17 Slovenian Mission Melbourne
- 22 Blagoslov nekega starčka
- 23 Polovinke
- 27 Slovenian Mission Sydney
- 33 Bilo je nekoč
- 43 Naj živi pesem
- 44 Slovenian Mission Adelaide
- 47 Cilka Žagar: Predstavitev knjige
Levo krilo – desno krilo – ista ptica
- 49 Razmišljanja Cilke Žagar
- 52 Bogata žetev Drage Gelt
- 54 Iz kraljčine dežele – Queenslanda
- 57 Triglav Mounties
- 59 Živalske zgodbe in nezgode
- 61 Butalci

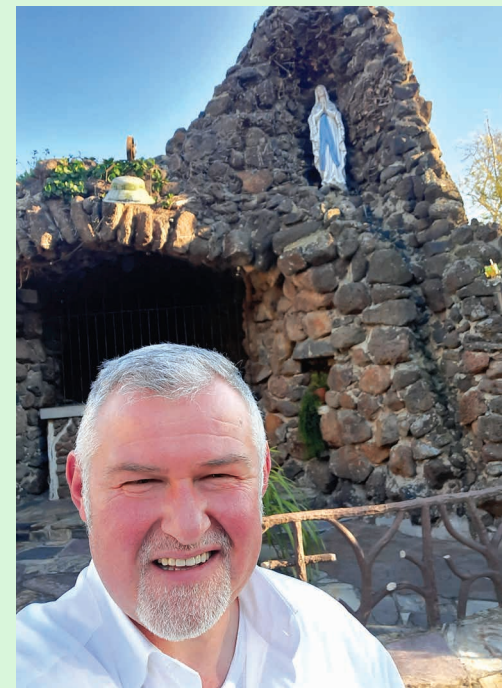
TRAVNA BILKA

ne pričara pomladi.
Vendar ima tolikšno moč,
da s svojim zelenim življenjem
prebije mrtvi asfalt.
Puščave ne morem spremeniti v
enem dnevu.
Pričnem pa lahko z eno zelenico.
Sonce ne prezre nikogar.
Tudi tebe ne bo pustilo ležati,
če se ne boš skril v senco.

Phil Bosmans

Dragi in spoštovani rojaki!

Do neba segajoče žvrgolenje ptic, neverjetno hihitanje kukabar, pestra paleta cvetočih grmov in cvetlic, brstenje dreves ... nam naznanjajo, da je v našo deželo prišla pomlad. V času, ko smo še kar zaprti, se mi zdi res pomembno, da znamo videti, slišati, občudovati tiste majhne stvari, ki nam jih ponuja mati narava. Da si na tak način nabere moči oz. napolnimo »baterije«. Da zmoremo ohranjati optimizem, veder obraz, veselje v srcu. Kot je zapisal meni zelo ljub duhovnik Phil Bosmans: »Naj bo noč še tako temna, še vedno lahko nekje najdeš majhno zvezdo. Naj bo puščava še tako brezupna, še vedno lahko nekje odkriješ majhno oazo. Nekje nas vedno čaka majhna radost. Nekateri rože cvetijo celo pozimi.« Če kdaj, potem moramo prav danes upati proti upanju, in verjeti, da bo boljše, nikoli pa več isto, kot je bilo.

Še vedno smo v jubilejnim letu izida prvih tiskanih *Misli*. Pred desetimi leti je tedanji urednik p. Ciril A. Božič zapisal: »Vsak glavni urednik pa seveda daje *Mislím* tudi nekaj svojega – in tudi to je pestrost! Rad bi videl gospo, ki mi je svetovala za zgled in današnjo rabo pisanje patra Bernarda Ambrožiča, ki je urejal *Misli* pred štiridesetimi, petdesetimi leti, kot da bi se ona danes oblekla v isto obleko, ki jo je nosila pred štiridesetimi ali več leti. Verjetno bi bila ta gospa danes v tisti svoji mladostni obleki zelo smešna, obleka pa po vsej verjetnosti za sedanjí izgled gospe celo premajhna 'po dolgem in počez'! So novi časi, novi izzivi, nove tehnike, nova govorica; kajti tudi jezik živi in svet se vrti in tudi mi vsi smo že nekoliko starejši, menda tudi modrejši. Je pa res, da svet vrednot ostaja isti: Božje misli so iste, naše človeške pa morejo in morajo zoreti!« In to se mi zdi res bistveno, kajti najlažje je tja v en dan izjavljati, kaj vse bi lahko bilo drugače. Dokler nič ne naredim, beri: ne napišem, da bi bilo lahko drugače, se mi zdi res nehigienično dajati pripombe. Svoje pisanje p. Ciril A. Božič zaključuje z besedami: »Tako naj naše MISLI še naprej ostajajo Božje in človeške MISLI. Hvala Vam za Vašo zvestobo, vso Vašo dosedanjo dobroto in ostanite zvesti *Mislím* še naprej. Hvala in Bog živi!« In tem njegovim mislim se pridružujem tudi sam.

Mesec oktober, ki je pred nami, je na poseben način posvečen Rožnovenski Materi božji. V apostolskih delih lahko preberemo, da so apostoli enodušno vztrajali v molitvi z Marijo, Jezusovo materjo. Vztrajali so. Vsi vemo, da je lahko moliti pet

Misli Thoughts – Božje in človeške – Misli Thoughts

Religious and Cultural Bi-Monthly Magazine in Slovenian language. Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Glavni urednik in upravnik (Editor and Manager):** p. Simon Peter Berlec OFM, Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | **Tehnični urednik (Production Editor) in računalniška postavitev:** p. David Šrumpf OFM, Kew | **Naročnina, darovi in naslovi:** Angelca Veedetz | **Stalni sodelavci:** p. David Šrumpf OFM, p. Darko Žnidaršič OFM, Florjan Auser, Mirko Cuderman, Tone Gorjup, Martha Magajna, Cilka Žagar, Katarina Mahnič | **Skupina prostovoljcev v Kew** pripravi Misli za na pošto. | **Naslov (Address):** MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101 | **Tel.: 03 9853 7787** | **E-mail:** slomission.misli@gmail.com | **Naročnina za 2021** je 60 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije (letalsko) 120 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej; ne pozabite napisati svojega imena in priimka. **Bančni račun pri Commonwealth Bank v Kew, BSB:** 06 3142. Številka računa: 0090 1561 | **Poverjenišтво** za MISLI imajo slovenski misijoni v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo. Za objavljene članke odgovarja avtor |

Tisk (Printing): Distinction Press, Simon Kovacic, Melbourne.

Misli na spletu: Florjan Auser <https://www.glasslovenije.com.au>. Tam kliknite na MISLI. | **ISSN 1443-8364**

minut, vztrajati pa je že večji problem. In kaj ni vztrajnost sploh eden velikih problemov naše dobe. Je problem naših sodobnikov in, kar priznajmo si, tudi nas samih. Samo pomislimo, kako težko danes ljudje vztrajajo. Koliko zakonov hitro propade, ker ni vztrajnosti, koliko srednješolcev in študentov ne konča šole, koliko ljudi obupa pri tej ali oni dejavnosti, ker se jim ne ljubi, ne znajo ali ne morejo vztrajati. In nenazadnje, koliko naveličanosti nad življenjem je med ljudmi, naveličanosti do take mere, da nemalokdo celo obupa nad življenjem in naredi samomor. Še bi lahko našteval, a saj boste sami lahko priznali, kako težko vztraja vsak izmed nas, kako težko nam je vztrajati ob enoličnem delu, v trpljenju in boleznih, v trenutkih nesmisla in žalosti, pa tudi, ko smo v težavah. Sveto pismo pa poudarja, da je

Marija vztrajala v molitvi. Njena vztrajnost je vredna še toliko večjega občudovanja, ko se spomnimo, v kakšnih trenutkih je vztrajala. Bili so to trenutki po smrti njenega sina, trenutki negotovosti, saj niti Jezusovi učenci niti ona sama niso vedeli, ali jih bodo Judje pustili živeti ali ne. Pa tudi, ko je stala pod križem, na katerem je umiral njen sin. Pravijo, da za mater zlepa ni težje stvari, kot je ta, da mora pokopati svojega otroka ali spremljati njegovo umiranje. Marije bolečina ni strla, pri polni duševni in telesni zavesti je spremljala umiranje. Upravičeno se lahko vprašamo, kako je Marija zmogla kaj takega? Kje je dobivala moč? In odgovor je lahko samo eden. Samo duša, ki je trdno zasidrana v Bogu, ki ji je Bog čez vse, ki ji je Bog edino pravo bogastvo in zaklad, samo taka duša bo mogla in znala vztrajati v težavah ter preizkušnjah. Samo taka duša ne bo klonila niti v trpljenju. In Marijina duša je bila taka. Za vsakega izmed nas, ki želimo ali hočemo biti pravi Jezusovi prijatelji, je dobro, da se podamo v šolo Marijine molitve. Molimo skupaj z Marijo. Ne mislimo, da ne bomo mogli biti Jezusovi učenci, če ne bomo molili. Zato vsi skupaj prosimo Rožnovensko Marijo, da naj nam pomaga moliti, naj podpira tudi našo slabotno in raztreseno molitev. Zaupajmo v mogočno Marijino priprošnjo, prosimo jo, naj nam pri Bogu izprosi trdno in neomajno vero ter vztrajnost, da bomo znali in zmogli vztrajati tudi v trpljenju ter trenutkih, ko nič nima smisla.

p. Simon Peter Berlec

IZPOD TRIGLAVA

Tone Gorjup

BLEJSKI STRATEŠKI FORUM

Slovenija je v začetku septembra gostila 16. Blejski strateški forum, ki je bil sredi slovenskega predsedovanja Svetu EU posvečen razpravam o prihodnosti EU. Na njem so poleg domačega političnega vrha sodelovali predsednik Evropskega sveta Charles Michell in predsednik Evropskega parlamenta David Sassoli, več tujih predsednikov, deset premierjev evropskih držav, dva evropska komisarja in več zunanjih ministrov, drugi pomembni gostje, med njimi državni tajnik Svetega sedeža kardinal Pietro Parolin, vodja beloruske opozicije Svetlana Tihanovska. Skupaj je na različnih posvetih sodelovalo približno 170 govorcev z vsega sveta. V uvodnem delu je predsednik vlade Janez Janša opozoril na pomen temeljnih načel EU, kot so medsebojno spoštovanje, solidarnost in subsidiarnost. Predsednik Evropskega sveta Michel je dejal, da je EU projekt vrednot, svoboščin, blaginje in vpliva ter poudaril pomen vladavine prava. Nastopajoči so se strinjali, da je razprava o prihodnosti Evrope prišla v fazo, ko bo treba iskati rešitve, predloge in ideje o tem, kako bomo kot EU ali kot Evropa živeli skupaj v prihodnje. Pri tem se je pokazalo na precejšnje razlike med voditelji, ki zagovarjajo tradicionalne pristope, in tistimi, ki jih vodijo tako imenovane napredne ideje. Slovensko predsedovanje je poskrbelo tudi za zanimiv preobrat v debatah: ni bilo v ospredju, koga vse bi iz EU izključili, ampak obratno, koga bi

še lahko sprejeli. Med pomembnimi temami so bile demografija, staranje prebivalstva, družinska politika, migracije (zlasti nezakonite) ...

KARDINAL PAROLIN V SLOVENIJI

Zadnji dan avgusta je na uradni obisk v Slovenijo že drugič v svojem mandatu prispel državni tajnik Svetega sedeža,

kardinal Pietro Parolin. Najprej se je v sklopu slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije sestal s premierjem Janezom Janšo. Zatem je sodeloval na Blejskem strateškem forumu. Pastoralni del obiska se je odvijal pri Mariji Pomagaj na Brezjah, kjer se je srečal s slovenskimi škofi in verniki. Na trgu pred baziliko je daroval sveto mašo za Evropo, pri njej pa se je spomnil tudi na 30. obletnico samostojnosti Slovenije in na 25. obletnico obiska papeža Janeza Pavla II. Kardinal Parolin je zbrane na Brezjah spomnil: »Svobodna in demokratična domovina, v kateri prevladujejo načela pravičnosti, spoštovanja človekovih pravic, pravne države in skupnega

dobrega ter v kateri je razširjena kultura bratstva, zastonjskosti in solidarnostne ljubezni, je izjemno velika vrednota, saj je neposredno povezana s človekovim dostojanstvom. Po drugi strani pa je mirno in varno družbeno okolje v posamezni državi zagotovljeno v obsegu, ki ga zagotavlja mednarodno okolje.« Kot je dejal, se je proces združevanja Evropske unije začel po grozotah druge svetovne vojne prav zato, da bi zagotovili spravo, mir in solidarnost v Evropi ter tako prispevali k mirnemu sobivanju v svetu. Spomnil je, da so bili začetniki povezovanja Evrope prepričani kristjani, ki so evangelij tudi živeli. Vodila sta jih pravičnost in ljubezen. K maši so prišli tudi predsednik vlade Janez Janša, predsednik Državnega sveta Alojz Kovšca, ministri Anže Logar, Matej Tonin in Janez Cigler Kralj, člani diplomatskega zbora ...

PEDRO OPEKA NAGRAJENEC BSF

Na Blejskem strateškem forumu so pred koncem podelili tradicionalno nagrado. Tokrat jo je prejel duhovnik

in misijonar na Madagaskarju Pedro Opeka. Nagrado mu je predal minister za zunanje zadeve Anže Logar z obrazložitvijo, da Opeka vsak dan

ustvarja boljšo družbo, ki revnim prinaša upanje in boljše življenje. Nagrajenec je zbrane nagovoril prek videopovezave. Kot je dejal, v njegovem mestu upanja nagrado sprejemajo kot podporo njihovemu boju za socialno pravičnost, za ljudi, ki živijo iz dneva v dan, brez vsake bodočnosti. Zahvalil se je za priznanje boju proti skrajni revščini in za pomoč. »Vsi vemo, da obstajajo milijoni ljudi, ki živijo v trpljenju. To je izziv in obenem sramota za ves svet.« Dodal je še, da brez socialnih pravic ne bo miru na svetu, vsi pa si želimo miru, v Evropi in na vseh drugih kontinentih.

ČETRTI VAL EPIDEMIJE

Teden dni pred koncem avgusta je število dnevno okuženih z novim koronavirusom po več mesecih znova preseglo 500, v začetku septembra pa 750. Slovenija se je na evropskem zemljevidu razširjenosti covida-19 znova znašla v rdečem območju. Število bolnikov v bolnišnicah je poskočilo, zato so poleg kliničnih centrov Ljubljana in Maribor covidne oddelke znova odprle še nekatere bolnišnice po državi. Število bolnikov, ki potrebujejo bolnišnično oskrbo, se je v dveh tednih potrojilo. Glede na lansko leto, ko je jeseni število umrlih hitro naraščalo, je tokrat velik del starejših cepljen, zato smrtni primeri niso tako pogosti. Do 3. septembra je bilo z enim odmerkom cepljenih 56 odstotkov polnoletnih oziroma 47 odstotkov vseh prebivalcev Slovenije; vse odmerke je prejelo 52 odstotkov odraslih oziroma 43 odstotkov vseh. Od precepljenosti je tudi odvisno, kako nas bo prizadel četrti val epidemije, ki naj bi dosegel vrh v oktobru. Če bo

precepljenost vsaj 70 odstotna, bi se lahko izognili ponovitvi lanske jeseni. Zato predstavniki stroke, pa tudi vlade in gospodarstva spodbujajo k cepljenju. Cepiva je dovolj, možna je tudi izbira cepiv. Strokovna skupina za covid-19 je medtem sprejela predlog novega semaforja ukrepov za obvladovanje epidemije koronavirusa. Obravnavati ga mora še vlada. Lani je bilo odločilno tedensko povprečje števila okuženih, zdaj pa je glavno merilo zasedenost bolniških postelj, semafor pa naj bi vključeval tudi tako imenovani pogoj PCT – preboleli, cepljeni, testirani. Tega morajo od 6. septembra izpolnjevati vsi, ki pri opravljanju dela prihajajo v neposreden stik z drugimi osebami, izkazati ga bo moral tudi uporabnik. Novi semafor bi imel šest faz. Poleg širjenja pogoj PCT, bi omejili nočno druženje in odprtje lokalov. V zadnji fazi je predvideno zaprtje države, šole pa bi ostale odprte.

LEVIČARSKI SKRAJNEŽI NA KREDARICI

Kolesarski protestniki, ki od sestavljanja vlade Janeza Janše naprej spodbujajo sovraštvo do njega, njegove stranke in vseh, ki sodelujejo z njim, so se 20. avgusta odpravili na Triglav. Pozneje se je izkazalo, da je šlo za načrtovano akcijo, saj se je ta dan tam mudil premier Janša v družbi ministra Aleša Hojsa; s svojo družbo je šel na Triglav tudi minister Matej Tonin. V temi se je skupina protestnikov pod vodstvom Teje Jarc, hčerke visokega policijskega uradnika, med žvižganjem in piskanjem spravila pred planinski dom na Kredarici, kjer sta sedela Janša in Hojs. S svetilkami so najprej obsvetili predsednika vlade,

vanj usmerili kamero in začeli snemati dogajanje. Na posnetku se je videlo, kako se jim je nasmehnil. Nato mu je Jarčeva kričaje začela postavljati vprašanja in ga zmerjati; ko so odkrili še ministra, so nekateri protestniki začeli kruliti. Minister Tonin je protestnike dohitel in prehitel že prej. Kot je povedal, je bil deležen žaljivk in zmerjanja. Meteorolog, ki dela na Kredarici, je pozneje povedal: »Takšne provokacije in obnašanje niso primerni nikjer, ne v gorah ne v dolini, pa naj gre za premierja leve ali desne struje, to ne spada v politični prostor ... Način komuniciranja, žaljenja in vsega ostalega je bil za v hlev, ne pa za sem gor.« Tisti, ki skrbijo za dom, so še povedali, kako so protestniki skakali po klopih in mizah. Nekaj dni zatem se je oglasil tudi markacist inštruktor Boštjan Gortnar, ki je z ekipo sedmih prostovoljcev za protestniki čistil plastične nalepke, s katerimi so polepili smerne table, drogove in druge gorske objekte. Izpadi skrajnežev so bili deležni številnih obsodb, tudi s strani levih politikov in medijev.

DRAGA 2021

V parku Finžgarjevega doma na Opčinah pri Trstu so prvi konec tedna v septembru pripravili študijske dneve Draga. Začeli so se s petkovo okroglo mizo o zajamčenem zastopstvu slovenske manjšine v Italiji v občinskih svetih in drugih ustanovah. Drugi dan so bili v ospredju mladi, poklici prihodnosti in študijske izmenjave. Sledilo je razmišljanje o odnosu do narave. Zvečer so predstavili knjigo Ivana Sivca o primorskem duhovniku in politiku Virgilu Ščeku z naslovom *Ljubil sem slovenski narod*. V nedeljo

dopoldne so udeleženci okrogle mize skozi prizmo Frančiškove okrožnice *Vsi bratje* govorili o politiki, ideologiji in dialogu. Osrednje nedeljsko predavanje je imel nadškof Anton Stres, ki je zjutraj maševal za udeležence Drage. Predstavil je svoje videnje Slovenije 30 let po demokratizaciji in osamosvojitvi. Kot je dejal, imamo pri nas še vedno polovično demokracijo, ker leve politične sile niso nikoli imele namena resnično sestopiti z oblasti in dopustiti pluralizma. Slovenija prav tako nima civilne družbe, vredne tega imena, saj je spolitizirana, ker jo pesti zlasti pomanjkljiva finančna samostojnost in je prisesana na oblast, ki jo s subvencijami vzdržuje. Res samostojna je le Cerkev, ki je le tolerirana, a radikalno nezaželena. Dokler bo tako, težko govorimo o resničnem spoštovanju verske svobode, Slovenija kot demokratična država pa ostaja oddaljen ideal. Nadškof Stres je še spomnil, da so predstavniki nekdanje komunistične oblasti pred tremi desetletji podprli demokratizacijo in osamosvojitve Slovenije, hkrati pa skušali ohraniti nadzor nad področji, kot so vzgoja in izobraževanje, kultura in javno mnenje, javna glasila, sodstvo in finance. Pred koncem Drage so podelili tudi Peterlinovo nagrado, ki jo je prejela goriška kulturna delavka in predsednica Kulturnega centra Lojze Bratuž Franka Žgavec.

TRAJEN SPOMIN NA ALOJZA REBULO

Pred župnijsko cerkvijo sv. Helene v Loki pri Zidanem Mostu so avgusta odkrili doprsni kip pisatelja in katoliškega misleca Alojza Rebule. Izdelal ga je kipar

Zoran Poznič. V Šempolaju pri Nabrežini nad Trstom rojeni Slovenec, ki je vse svoje življenje ostal zvest maternemu jeziku in slovenski identiteti, je dobil svoje obeležje v Loki, ker je to rojstni kraj njegove žene Zore Tavčar, kjer je Rebula preživel zadnja leta življenja. Kip sta odkrila predsednik države Borut Pahor in predsednik SAZU Peter Štih. Pred slovesnostjo je v cerkvi sv. Helene za pokojnega pisatelja daroval sveto mašo njegov prijatelj kardinal Franc Rode, ki je kip tudi blagoslovil. V pridigi je med drugim dejal, da je bil Alojz Rebula človek vere. »Berač vere. Vsak dan je molil, da bi mu Bog naklonil močno vero, v ta namen je vsak dan molil rožni venec. Vera ga je naredila skromnega in ponižnega, obzirnega do vseh. Obsojal je lažne ideologije, a ni nikogar žalil ... Njegova ustvarjalna sla ni poznala meja časa in prostora, od rimskega cesarja Marka Avrelija, prek strahov leta 1000 in Piccolominijevega zatona srednjega veka ter razsvetljenega 18. stoletja, pa vse do današnjega časa s svojimi ideologijami, z njihovimi naivnimi sopotniki in junaškimi žrtvami, denimo *Nokturno za Primorsko*, roman o Filipu Terčelju, ali *Kačja roža* o Srečku Kosovelu.« Tako kardinal Rode.

BORIS PAHOR PRAZNUJE 108 LET
Zamejski pisatelj in pričevalc 20. stoletja Boris Pahor je 26. avgusta 2021 praznoval 108. rojstni dan. Ob

svojem jubileju je ob obisku novinarjev nazdravil z besedami: »Živele svoboda, resnica in pravica!« Njemu v spomin je izšel dvojezični zbornik z naslovom: *Boris Pahor – Pisatelj brez meja*. V njem je 26 avtorjev spregovorilo o literarnem opusu Pahorja ali podalo spominski oziroma osebni zapis o njem. Njemu je posvečena tudi monografija *Ogenj, ki je zajel Evropo*. Delo je izšlo ob 101. obletnici požiga tržaškega Narodnega doma, katerega edina še živa priča je Pahor. Pisatelj je ob letošnjem praznovanju posebej spomnil na roman *Vila ob jezeru*, v katerem se loteva tudi rojevanja totalitarnih režimov. Goriški *Novi glas* je ob njegovem jubileju zapisal, da je Pahor vse življenje predan svobodi in se še vedno zgledno in neutrudno bori za to vrednoto, ki je – poleg resnice in pravičnosti – za tega velikana našega časa ena najpomembnejših. »Za njegovo kleno in pokončno držo, za njegovo neomajno ljubezen do slovenskega naroda in materinščine, pa tudi za to, da se je vedno postavljaj na stran žrtev, ponižanih in razžaljenih, ter kljub vsemu še vedno veruje v človeštvo in

ljubezen, mu vsi, ki pri našem tedniku cenimo njegovo dragoceno delo, iz srca želimo vse najboljše, predvsem pa še veliko zdravja!«

MOHORJEVA DRUŽBA – 170 LET

Mohorjeva družba, ki je 27. julija praznovala 170. rojstni dan, stoji v senci dveh svetniških mož: sv. Mohorja, ki ji je dal ime, in blaženega Slomška, ki si jo je zamislil. Družbo, ki je doživljala različne pretese, zlasti v obeh vojnah in po njih, a ostala zvesta svojemu poslanstvu, danes poznamo v treh izdajah: celjski, celovski in goriški. Jubilej so v Celovcu v Slomškovi hiši zaznamovali s tradicionalnim sprejemom, ki ga pripravijo ob godu sv. Mohorja in Fortunata. Direktor Mohorjeve družbe v Celovcu Karl Hren je na njem povedal, da družba svoje delovanje prilagaja novim družbenim okoliščinam in potrebam časa. Med pomembnimi izzivi, s katerimi se srečuje, je nagovarjanje mladih. Ob jubileju spomnimo, da je Društvo svetega Mohorja, kot se je družba imenovala na začetku, prva organizacija v zgodovini slovenskega naroda, ki je povezala in duhovno zedinila Slovence celotnega etničnega prostora. Slovence je naučila brati, moliti in peti ter jih vodila do vsakršnega napredka in visoke kulturne omike. Celjska Mohorjeva družba bo jubilej obeležila na slovesnosti pred Slomškovo nedeljo v septembru.

KONGRES NARODNOSTI V TRSTU

V začetku septembra je v Trstu potekal kongres Federalistične unije evropskih narodnosti. Gostitelj srečanja predstavnikov manjšin iz 32 držav je bil Svet

slovenskih organizacij, ki povezuje Slovence v Furlaniji - Julijski krajini. Na njem so razpravljali o raznovrstni, zlasti politični, dejavnosti manjšin v Evropi. Hkrati je bila to priložnost za predstavitev slovenske narodne skupnosti v Italiji. Svet slovenskih organizacij je gostom predstavil stanje jezikovnih manjšin v Furlaniji - Julijski krajini, organiziranost in politično nastopanje Slovencev, zaščitno zakonodajo in šolsko ureditev. Federalistična unija zastopa več kot sto milijonov pripadnikov evropskih manjšin; je največja in najvplivnejša evropska manjšinska povezava.

SLOVENC

NA OLIMPIJSKIH IGRAH V TOKIU

Na olimpijskih igrah na Japonskem, ki so od 23. julija do 8. avgusta potekale z enoletno zamudo, so slovenski športniki in športnice osvojili pet odličij: tri zlate, srebrno in bronasto medaljo. Kolesar Primož Roglič, nekdanji smučarski skakalec, ki je pri dvaindvajsetih letih zamenjal kolo za smučke, je dobil zlato medaljo in naslov olimpijskega prvaka v kronometru. (Za nameček je 5. septembra osvojil še tritedensko dirko po Španiji – tretjo zapored.) Svetovni in trikratni evropski prvak med kanuisti na divjih vodah Benjamin Savšek je zbirki odličij dodal

še olimpijsko zlato medaljo. Večletna kraljica plezalnih sten Janja Garnbret je osvojila naslov olimpijske prvakinje v plezalni kombinaciji, ki so jo prvič uvrstili na olimpijske igre. Judoistka Tina Trstenjak je že na olimpijskih igrah v Riu osvojila zlato medaljo; tokrat je dobila srebrno in naslov olimpijske podprvakinje. Kolesar Tadej Pogačar, dvakratni zmagovalec najprestižnejše dirke po Franciji – tudi letošnje, pa se je veselil bronaste medalje. Blizu je bila tudi slovenska košarkarska reprezentanca, ki jo je v boju za bronasto medaljo premagala ekipa Avstralije. Več slovenskih športnic in športnikov je prišlo do petega mesta. Olimpijskim igram so pred koncem avgusta sledile še paraolimpijske igre. Naši športniki so igre končali z dvema medaljama, obe je osvojil strelec Franček Gorazd Tiršek.

VAŠI DAROVI

ZA BERNARDOV SKLAD: 100 \$: Lojze Kovačič, Betty Čeligoj. **40 \$:** Ivanka Bajt, Tatjana Tee, Jožica Petelin. **30 \$:** Andrej Vučko, **20 \$:** Zora Gec, Adolf & Adriana Stepančič. Anica Zemljič. **15 \$:** Irena Ivetič, Toni Lenko.

ZA P. PEDRA OPEKO: 1050 \$: N/N. **500 \$:** N/N.

ZA LAČNE: 20 \$: Anton in Elizabeta Kociper.

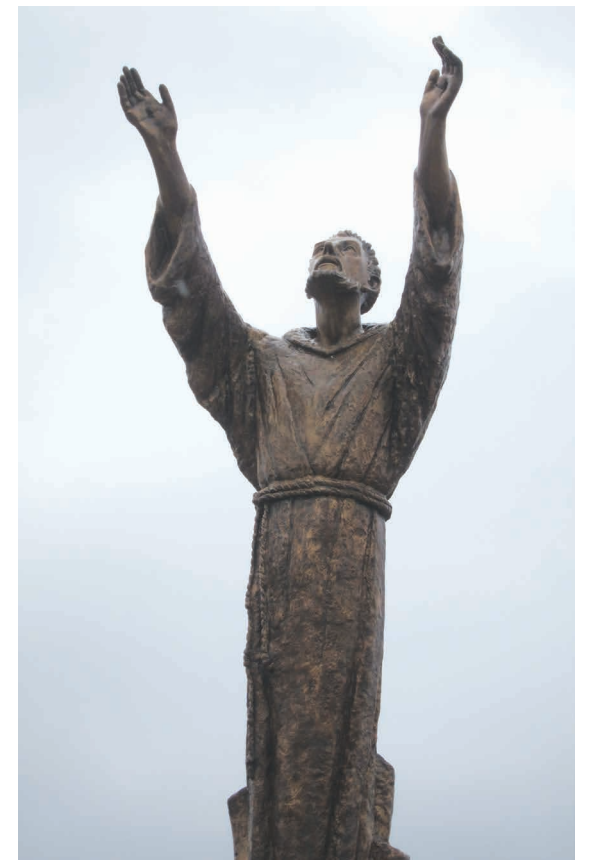
SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI

(goduje 4. oktobra)

Sveti Frančišek Asiški se je rodil leta 1181 ali 1182 v Assisiju v pokrajini Umbrija v srednji Italiji. Njegov oče je bil Peter Bernardone, bogat in spreten trgovec s suknom. Mati Pika Bourlement je bila doma iz francoske Provanse. Čeprav so ga krstili za Janeza, so ga vsi klicali Francesco, Frančišek. Prvo izobrazbo je dobil v župnijski šoli sv. Jurija. Doma se je naučil tudi nekaj francoščine. Okrog sebe je rad zbiral fantovsko družbo in razmetaval očetovo bogastvo. Zaradi tega je bil med vrstniki zelo priljubljen.

Frančišek si je zelo želel, da bi postal vitez. Viteško čast in slavo si je hotel pridobiti z junaštvom v vojnah, ki jih takrat ni manjkalo. V vojni s Peruggio je padel v ujetništvo. Po enem letu se je z drugimi ujetniki vrnil domov, kjer je kmalu resno zbolel. Vojskovanja mu še ni bilo dovolj, zato se je udeležil vojne v Apuliji v južni Italiji. Na poti pa je imel skrivnostne sanje, ki so spremenile njegovo mišljenje. Ves se je posvetil molitvi in premišljevanju; vedno bolj je čutil božjo pričujočnost, ki osrečuje. Razmišljal je o človekovi popolni svobodi, o prostosti v Bogu, in ga prosil, naj bi že enkrat dosegel to pravo notranjo svobodo. Spoznal je, da je pot do tega življenje po evangeliju, zato se je zavzel za dosledno izpolnjevanje evangelija. Njegovo življenje se je zelo spremenilo. Pomagal je ubožnim in bolnim, in njegov oče se je kmalu zbal za svoje bogastvo, ker ga je Frančišek tako razdajal. Zato je zahteval, da se je moral Frančišek javno odpovedati dediščini. V navzočnosti škofa in meščanov se je leta 1206 na trgu pred asiško stolnico odpovedal vsem pravicam do očetove dediščine. Slekkel je celo obleko, jo vrnil očetu z denarjem vred in rekel: »Do zdaj sem Petra Bernardona klical za očeta, sedaj mu vrnem vse, tudi obleko. Zato ne bom več govoril: oče Bernardone, ampak bom po pravici molil: Oče naš, ki si v nebesih.«

Ko je Frančišek nekega dne molil v napol razpadli in podrta cerkvi sv. Damijana, je slišal besede: »Frančišek, ali ne vidiš, da se moja hiša podira? Pojdi in jo popravi!« Frančišek je te besede narobe razumel in je začel popravljati

cerkev. Popravljal je tudi cerkev sv. Marije Angelske, imenovano Porcijunkula. V njej je večkrat molil in spoznal, da ga Bog pošilja popravljat živo božjo hišo, Cerkev iz ljudi, ki je v tistem času razpadala. Porcijunkula je bila takrat last benediktinskega samostana na Monte Subasiu. Samostanske predstojnike je prosil, da so mu jo prepustili v rabo in oskrbo. Frančišek se je naselil tukaj, stregel pri maši, se poglobljal v molitev in premišljevanje ter z vso iskrenostjo vedno iskal, kaj je božja volja, da bi jo z ljubeznijo izpolnil.

Štiriindvajsetega februarja 1208, na god sv. Matija, je kot ponavadi ministriral pri maši v porcijunkulski cerkvici. Duhovnik je bral evangelij, kako je Kristus poslal apostole oznanjati evangelij: »Pojdite rajši k izgubljenim ovcam Izraelove hiše. Spotoma pa oznanjajte in govorite: 'Nebeško kraljestvo se je približalo.' Bolnike ozdravljajte, mrtve obujajte, gobave očiščujte, demone izganjajte. Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte. Ne oskrbuje se ne z zlatom ne s srebrom ne z bakrom v pasovih, ne s popotno torbo ne z dvema suknjama ne s sandali ne s palico, kajti delavec je vreden svoje hrane.« Frančišku so bile te besede nekakšno odkritje, saj je doumel njihov pravi pomen in vsebino. Spoznal je pomen uboštva v osebnem življenju vsakega kristjana, in v življenju vse Cerkve. Kristusov apostol mora biti ubog, da ga more Bog napolniti s svojo ljubeznijo; biti mora apostol uboštva. Hotel je živeti v uboštvu, kot so živeli Kristus in apostoli. Po maši je šel takoj iz cerkve, odložil svojo eremitsko obleko, si oblekel sivorjavo tuniko (haljo) s kapuco iz trde, neobdelane volne, kakršno so takrat nosili najbolj siromašni ljudje v njegovem kraju, in se opasal z vrvjo. Poln svetega navdušenja je šel v župnijsko cerkev sv. Jurija, kjer je imel svojo prvo pridigo. Govoril je preprosto, a zelo prepričljivo. Potem je hodil okrog in pridigal povsod, kjer so bili ljudje pripravljeni poslušati. Spodbujal jih je k pokori in medsebojni ljubezni. Njegove preproste, iskrene in pristrčne besede so se dotaknile ljudi. Njegovo srce je bilo polno ljubezni, zato jih je znal pomiriti, potolažiti, razveseliti in ohrabriti.

Frančišek se je vedno bolj umikal od zunanjega življenja in vodstva svojega reda. Avgusta leta 1224 se je, kakor ponavadi, umaknil na goro La Verna, da bi se v samoti čim lepše pripravil na praznik sv. Mihaela. Na tej gori je imel v skalo izdolbeno celico oziroma kapelico. Tu je bil navadno čisto sam, da se je lahko nemoteno posvetil premišljevanju. Na praznik Povišanja sv. križa (14. septembra) je zjutraj molil. Z veliko ljubeznijo ter nežnim, globokim sočutjem je premišljeval trpljenje Križanega in ga želel sodoživljati. Prikazal se mu je križani Kristus. Ko je prikazen začela izginjati, je bila Frančiškova duša polna ljubezni do trpečega Kristusa, na njegovih rokah, nogah in desni strani pa so se pojavile Kristusove rane, iz katerih je pozneje večkrat tekla kri.

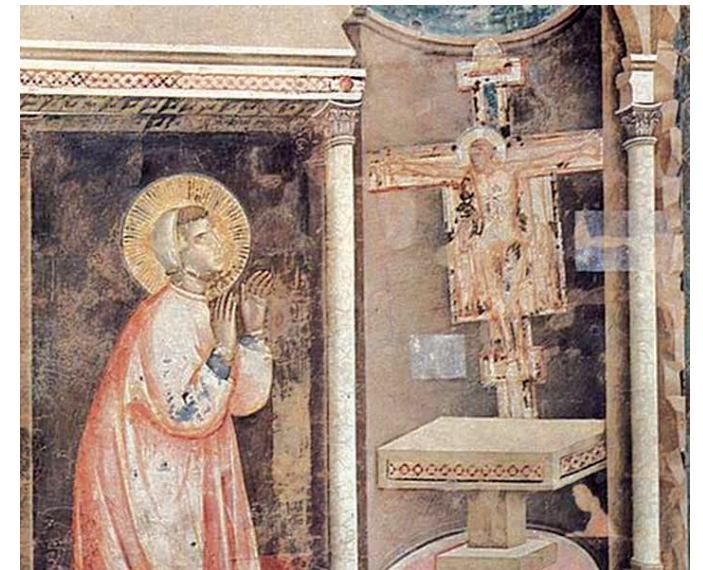
Konec septembra je spet prišel v Assisi in tam nadaljeval svoje trpljenje vse do smrti. Prenašal ga je junaško, združen z Bogom. Ko je slutil, da se bliža konec njegovega zemeljskega življenja, je skoraj že popolnoma slep zapel svojo *Sončno pesem*. Ta pesem je vsebina in odmev Frančiškovega življenja.

Ko je zaslutil, da je smrt res že prav blizu, je prosil svoje brate, naj ga prenesejo k Porcijunkuli, da bi svoje življenje sklenil tam, kjer se je naselil s svojimi brati in se ves posvetil Bogu. Od tam je poslal prve misijonarje po svetu, tam so se vsako leto ob binkošti zbirali njegovi bratje iz vseh krajev. Tretjega oktobra leta 1226 so ga zvečer na njegovo željo prinesli v porcijunkulsko cerkvico in ga položili na gola tla. Poklical je k sebi vse brate in jih ljubeče prosil, naj ljubijo Boga, ostanejo zvesti veri in se natančno držijo uboštva. Od njih se je poslovil z besedami: »Zbogom bratje, ostanite v božjem strahu, jaz grem k Očetu, čigar milosti vam priporočam.« Nato je izdihnil, star komaj 44 let.

Papež Gregor IX. je 16. julija 1228, dve leti po njegovi smrti, razglasil Frančiška Asiškega za svetnika in določil, da se njegov god obhaja 4. oktobra. Na papeževo željo je brat Elija sezidal v Assisiju veličastno cerkev, posvečeno sv. Frančišku Asiškemu. Petindvajsetega maja 1230 so Frančiškovo truplo prenesli iz cerkve sv. Jurija v to cerkev.

Molitev pred križanim pri sv. Damijanu

O Vzvišeni in veličastni Bog,
razsvetli temine mojega srca.
Daj mi pravo vero, trdno upanje
in popolno ljubezen,
razumnost in spoznanje, o Gospod,
da se bom držal tvoje svete in
resnične zapovedi. Amen.

FRANČIŠKOV ODNOS DO MARIJE

Pozdrav blaženi Devici Mariji

Pozdravljena Gospa,
Marija sveta kraljica,
sveta Božja mati Marija,
ki si postala devica Cerkev.
Izbral te je najsvetejši Oče nebeški
in te posvetil z najsvetejšim ljubljnim Sinom
in Svetim Duhom Tolažnikom.
V tebi je bila in je vsa polnost milosti in vse dobro.

Pozdravljena, njegova palača!
 Pozdravljena, njegov tabernakelj!
 Pozdravljena, njegovo domovanje!
 Pozdravljena, njegovo oblačilo!
 Pozdravljena, njegova dekla!
 Pozdravljena, njegova mati!
 In vse ve, svete kreposti,
 ki se po milosti
 in razsvetljenju Svetega Duha
 izlivate v srca verujočih,
 da jih iz nevernih spreminjate v Bogu zveste.

Molitev k blaženi Devici

Sveta božja Mati, dobrotljiva in vzvišena, prosi za nas Kralja, izročnega v smrt, svojega preljubega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa (prim. Jn 19,15); naj nam po svoji dobrotljivosti in v moči svojega najsvetejšega učlovečenja ter svoje najbridkejše smrti odpusti vse naše grehe. Amen.

Marijina antifona

Sveta Devica Marija,
 ni tebi enake
 med vsemi ženami sveta,
 hči in dekla vzvišenega
 in najvišjega Kralja,
 Očeta v nebesih,
 mati najsvetejšega Gospoda našega
 Jezusa Kristusa,
 nevesta Svetega Duha;
 prosi za nas,
 skupaj s svetim nadangelom Mihaelom
 in vsemi nebeškimi močmi
 in z vsemi svetniki,
 svojega presvetega ljubljenega Sina,
 Gospoda in Učenika.
 Slava Očetu in Sinu
 in Svetemu Duhu.
 Kakor je bilo v začetku,
 tako zdaj in vselej
 in vekomaj.
 Amen.

FRANČIŠKOVA DRŽA DO KREPOSTI

Pozdrav krepostim

Pozdravljena, kraljica Modrost,
 Gospod te ohranja skupaj s tvojo sestro sveto in čisto preprostostjo.
 Gospa sveta ubožnost, Gospod naj te ohranja
 skupaj s tvojo sestro sveto ponižnostjo.
 Gospa sveta ljubezen, Gospod naj te ohranja
 skupaj s tvojo sestro sveto pokorščino.
 Presvete kreposti, naj vas vse ohranja Gospod,
 od katerega izhajate in prihajate.
 Sploh ni na vsem svetu človeka,
 ki bi mogel imeti le eno od vas, če prej ne umre.
 Kdor ima eno in se ne pregreši zoper druge,
 ima vse; in kdor se pregreši zoper eno,
 nima nobene in greši zoper vse.
 In vsaka od vas odpravlja zablode in grehe.
 Sveta modrost zmede Satana in vse njegove hudobije.
 Sveta in čista preprostost zmede
 vso modrost tega sveta in telesno modrost.
 Sveta ubožnost zmede vsak pohlep in skopost,
 pa tudi skrbi tega sveta.
 Sveta ponižnost zmede napuh in vse ljudi tega sveta
 in vse, kar je na svetu.
 Sveta ljubezen zmede vse hudičeve
 in mesene skušnjave in vse čutne strahove.
 Sveta pokorščina zmede vsa telesna, čutna in lastna hotenja
 in drži v mrtvenju svoje telo, da je pokorno duhu
 in poslušno svojemu bratu,
 in je podrejeno vsem ljudem tega sveta;
 a ne samo ljudem, temveč tudi vsem živalim in zverem,
 da morejo delati z njim, kar hočejo,
 kolikor jim je dano od zgoraj od Gospoda.

Kreposti, ki preženejo napake

Kjer je ljubezen in modrost,
 tam ni ne strahu ne nevednosti.
 Kjer je potrpežljivost in ponižnost,
 tam ni ne jeze ne vznemirjanja.
 Kjer je ubožstvo skupaj z veseljem,
 tam ni ne pohlepnosti ne skoposti.

Kjer je spokojnost in premišljevanje,
tam ni ne zaskrbljenosti ne raztresenosti.
Kjer je strah Gospodov,
ki varuje njegov dom,
tam sovražnik ne najde prostora za vstop.
Kjer je usmiljenje in obzirnost,
tam ni ne razsipnosti in ne trdosrčnosti.

Ponižnost

Vsak človek naj bo v strahu,
ves svet naj trepeče
in nebo naj se raduje,
kadar je na oltarju
v duhovnikovih rokah Kristus,
Sin živega Boga.
O čudovita visokost
in pretresljiva ljubeznivost!
O vzvišena ponižnost!
O ponižna vzvišenost,
da se Gospod veseljstva, Bog in Božji Sin tako poniža,
da se zaradi našega zveličanja skrije pod neznatnim koščkom kruha!
Poglejte, bratje, ponižnost Boga in izlijte pred njim svoja srca (Ps 61,9);
ponižajte se tudi vi, da vas bo povišal (1 Pt 5,6).
Nič naj torej od svojega ne pridržite sebi, da vas popolnoma sprejme On,
ki se vam vsega daje.

Zbral in uredil p. Simon Peter Berlec

Slovenian Mission Melbourne

p. Simon Peter Berlec OFM: 0455 444 912 Baraga House, 19 A'Beckett Street
p. David Šrumpf OFM: 0497 097 783 PO Box 197, KEW VIC 3101
Sts. CYRIL and METHODIUS Tel.: (03) 9853 7787
SLOVENIAN MISSION E-mail: slomission.melbourne@gmail.com

KAJ JE NOVEGA

Cerkev v Kewju ostaja do nadaljnjega še vedno zaprta. Praznike in ostale stvari ste tako lahko samo nemočno spremljali od doma. Tudi zame veljajo iste omejitve kot za Vas. Dovoljeno je oz. imam možnost, da grem podeliti zakramente pred odhodom v večnost in sodelovati pri pogrebnem obredu. Naša povezanost ostaja prek pisnih *Oznanil* in pogovorov po telefonu. Za vašo skrb in pozornost se vam zahvaljujem. Verjamem, da Vam ni lahko od doma nemočno spremljati dogajanja in da bi radi prišli k sv. maši v Kew. Še naprej bomo ostali povezani v oddaljeni bližini, v molitvi in z mislijo drug na drugega. V nedeljo, 25. junija ob 10. uri, smo obhajali 24. obletnico smrti p. Bazilija

(umrl je 26. julija 1997). Prav je, da se ga z veliko hvaležnostjo spomnimo zaradi vsega, kar je naredil za avstralske Slovence v letih svojega bivanja med vami. Na tem mestu bi se rad zahvalil tudi članicam Društva sv. Eme, ki vsak mesec zanj, za pokojne sestre in članice, darujejo sv. mašo.

V nedeljo, 15. avgusta 2021 ob 10. uri, smo praznovali Marijino vnebovzetje, veliki šmaren. Pri maši smo obnovili

posvetitev Materi Božji. Slomškovo nedeljo smo obhajali 26. septembra, ker je zaradi zaprtja nedeljska maša migrantov in beguncev odpadla. Naš bl. škof Anton Martin Slomšek je zapisal: »Za nebesa si nabirajte zakladov! Kar bomo tukaj vsejali, bomo tam vekomaj želi. Kakor staro leto bo minilo naše življenje, dobra dela pa nam bodo ostala«.

PRENOS SV. MAŠE NA DRUŽBENEM OMREŽJU

Minilo je že leto dni, odkar sem v petek, 28. avgusta 2020, prvič prenašal sv. mašo iz cerkve v Kewju preko družbenega omrežja Facebook. Hvala za vse pozitivne odmeve in dobrohotne vzpodbude za naprej. Tudi tako nam tehnika, čeprav včasih prekinjajoča, pomaga, da ostajamo vidno povezani v oddaljeni bližini. Prenos maše iz naše cerkve lahko redno spremljate ob petkih in nedeljah ob 10. uri na družbenem omrežju Facebook na naslovu:

Slovenian Mission Melbourne

<https://www.facebook.com/slovenianmissionmelbourne>

MOLITEV ZA DUHOVNO OBHAJILLO

Gospod Jezus, verujem, da si navzoč v Najsvetejšem zakramentu. Zahvaljujem se Ti za Tvojo ljubezen do mene, ki si mi jo izkazal s svojo smrtjo na križu. Želim Te ljubiti bolj kakor vse drugo, predvsem pa Te želim sprejeti v svojo dušo. Ker Te

ne morem prejeti zakramentalno, Te prosim, da prideš k meni duhovno: prosim Te, da vstopiš v moje srce in prebivaš v njem. *(Kratek premor, da se povežemo z Jezusom.)*

Hvala, Jezus, za to duhovno obhajilo, hvala za Tvoj objem, hvala za to duhovno združitev s Teboj. Ne dovoli, da bi se ločil od Tebe, ampak mi pomagaj, da ostanem v Tebi. (sv. Alfonz Ligvorij)

Molitev končamo z znamenjem križa.

A SPIRITUAL HOLY COMMUNION

My Jesus, I believe that You are present in the Most Blessed Sacrament. I love You above all things, and I desire to receive You into my soul. Since I cannot now receive you sacramentally, come at least spiritually into my heart. I embrace You as if you were already there, and I unite myself wholly to You. Never permit me to be separated from You. (St Alphonsus Liguori) *We conclude the prayer with the sign of the Cross.*

DOGODKI ZA NAPREJ

Kersonapovedi odpiranja oz. sproščanja prepovedi v Viktoriji dolgoročne narave, ne bom pisal o prihajajočih dogodkih. O vsem boste obveščeni sproti. Tudi sv. maše v St Albansu in Geelongu do nadaljnjega ne bo.

ODŠLI SO

ŠTEFICA LAVRIČ, roj. BISTROVIČ, je umrla v nedeljo, 1. avgusta 2021, v Olivia Newton John Palliative Caru v Heidelbergu. Rodila se je 15. februarja 1946 v Kuzmincu na Hrvaškem. Od nje smo se poslovili v petek, 6. avgusta 2021, v naši cerkvi v Kewju. Ob 13.30 (1.30 pm) smo imeli mašo zadušnico, po njej pa smo jo pokopali na pokopališču Northeren Memorial Park v Fawknerju. Bila je drugorojena od desetih otrok. Družina je živela skromno in v težkih razmerah. Prvega septembra 1960 je pri 14 letih zapustila družino in odšla v Golubovec, kjer je postala varuška dvomesečnega fantiča. Življenje se ji je izboljšalo. Tu je živela štiri leta in pol, potem pa za pet let odšla v Avstrijo. Ko je dopolnila 25 let, je odšla v Avstralijo, kamor je prispela 17.

julija 1974. V cerkvi v Kewju se je 7. septembra 1974 poročila. Zaposlila se je v podjetju Stephen Dattner, kjer so izdelovali krznene plašče. Do leta 1975 je družina živela v stanovanju v Thornburyju, potem pa se je preselila v hišo v Prestonu. Rodili sta se ji hčerki Natasha in Diana. Po opisu hčerke Natashe je bila Štefica skrbna in ljubeča mama, predana, pristna, poštena, zaupanja vredna, odločna in zelo delavna.

Sočutje hčerkama Natashi in Diani ter vnuku Sebastianu. Na Hrvaškem pa sestram Katici, Đurđici, Ankici, Ivanki, Dragici in Ljubici, ter bratom Stjepanu, Gabrijelu in Marijanu.

JOŽEF PERŠIČ je umrl v nedeljo, 1. avgusta 2021, v Plumpton Villla Aged Caru v Glenroyu. Rodil se je 23. julija 1928 v Ravnah pri Ajdovščini. Od njega smo se poslovili v soboto, 7. avgusta 2021 ob 11. uri, v Ern Jensen Funeral Chapelu v Prestonu. Leta 1954 je prišel v Avstralijo in se naselil v Geelongu. Delo je dobil v tovarni International Harvester, kjer so izdelovali traktorje. Svoj lasten nadzor kakovosti je začel tako, da je v traktor vtisnil svoje začetnice. Kasneje je odšel v Melbourne, kjer se je izučil za serviserja kotlovnice v RMIT. Takrat je živel pri italijanski družini v Northcoteu. Leta 1962 se je poročil z Zorislavo v kapeli v Kewju. Kmalu sta si kupila hišo na hribu v Thornburyju. Rodil se jima je sin Ivo. Ko je bil Jožef star 91 let, decembra 2019, je padel in si zlomil kolk.

Sočutje sinu Ivu, vnukoma Joeju in Jacobu, bratu Edu Peršiču in sestri Ireni Renko v Avstraliji, ter sestri Evgeniji Anderlič v Sloveniji.

PETER LENARČIČ je umrl v sredo, 4. avgusta 2021, na svojem domu v Rowvillu. Rodil se je 16. oktobra 1942 v Domžalah. Od njega smo se poslovili v sredo, 11. avgusta 2021. Ob 10. uri je bila maša v naši cerkvi v Kewju. Po njej so ga odpeljali na upepelitev. V Avstralijo je prišel skupaj s svojimi prijatelji in strici leta 1961, kot večina Slovencev najprej v Bonnegillo. Kasneje je skupaj s stricema Štefanom in Tonijem živel pri različnih slovenskih družinah. Tako je spoznal ženo Meto. Najprej sta živela v Sydneyju, kasneje pa sta se preselila k teti Ani Oman v Melbourne, kjer sta se jima rodili hčerki Michelle in Wendy. Kasneje se je družina preselila v prvo hišo v Mulgravu. Peter je bil po poklicu soboslikar. S svojim znanjem in nasveti je vsakomur rad priskočil na pomoč in prepleskal marsikateri dom. Leta 1987 sta z ženo zgradila hišo v Rowvillu. Sredi leta 1970 sta postala člana Slovenskega kluba Planica, ki je postal njun drugi dom. Njegov hobi sta bila ribarjenje in lovstvo, tako je bil tudi član lovske in ribiške sekcije kluba Planica. Rad je prihajal v slovensko cerkev v Kewju. Mnogim je bil birmanski boter. Bil je kuhar in znal odlično pripraviti okusne in izborne jedi. Z ženo Meto sta leta 2020 obhajala zlato poroko. Sočutje ženi Meti, hčerkama Michelle in Wendy, vnukoma Luku in Maxu, ter vnukinjama Olivii in Charlie.

VIDA KOŽELJ, roj. ZALOKAR, je umrla v torek, 10. avgusta 2021, v Box Hill Hospitalu. Rodila se je 15. junija 1936 na Planini pri Sevnici. Od nje smo se poslovili v sredo, 18. avgusta 2021 ob 11. uri, v Blair Chapelu Springvale, in jo pokopali na pokopališču Springvale

Botanical Cemetery. V družini je bilo deset otrok, osem deklet in dva fanta. Družina se je preživljala izključno s tem, kar so pridelali sami – letni pridelek pšenice, krompirja in zelja je zdržal do zime. Kokoši so nesle jajca, živino so imeli za meso in klobase, vino so pridelali iz domačega vinograda. Vodo so nosili v lesenem nahrbtniku iz vodnjaka 100 metrov od hiše. Kmetija je bila na samem. Do cerkve in šole so imeli otroci uro hoda po gozdnih poteh. S šestnajstimi leti se je Vida, kot večina njenih sorodnikov, preselila v Ljubljano, kjer je dobila delo kot varuška otrok. V Ljubljani je spoznala Staneta in se pri dvajsetih poročila z njim. V zakonu so se jima rodile tri deklice: Sandra, Sonya in Tanya. Leta 1968, pri 32 letih, je začela svoje novo življenje v Avstraliji, v Melbournu. Mož Stane je tja prišel dve leti prej. Družina se je naselila v Mulgravu in njihov bližnji sosed je bila družina Lenko s šestimi otroki. Pri 45-letih je Vida postala vdova. Rada je vrtnarila in bila je dobra kuharica. Redno je zahajala v slovensko skupnost v Kewju.

Sočutje hčerkam Sandri, Sonyji in Tanyji, vnukom Davidu, Timu, Aidanu, Cameronu, vnukinjama Jackie in Caitlyn, ter pravnukinji Aalii, sestri Angelci Lečnik v Avstraliji, ter sestram Ani Kraner, Pepci Čonč, Olgi Klemenčič in Mimi Avsec v Sloveniji.

FRANJICA KOTNIK, roj. KORDIŠ, je umrla v četrtek, 12. avgusta 2021, na svojem domu v Noble Parku. Rojena je bila 26. marca 1937 v Prezidu na Hrvaškem. Od nje smo se poslovili v sredo, 25. avgusta 2021 ob 10.30, v Renowden Chapelu Springvale in jo

pokopali na pokopališču Springvale Botanical Cemetery. Kot mlado dekle je delala v tovarni plastike v Ložu. Spoznala je Janeza Kotnika in se z njim poročila. Rodila sta se jima hčerka Marija in sin Edward. Leta 1968 sta se odločila, da se podata na pot do Avstralije. Tam je bila 28 let zaposlena v tovarni Bosch. Z možem sta bila člana slovenskega kluba Planica. Bila je zelo gostoljubna. Sočutje možu Janezu, hčerki Mariji, sinu Edwardu, vnukinjama Briani in Katherini, ter vnuku Christopherju. Na Hrvaškem pa sestri Antoniji Majnerič.

JOSEF (JOŽKO) UREK je umrl 29. julija 2021 na svojem domu v Black Rocku. Rodil se je 13. decembra 1934 v Malem Kamnu pri Senovem. Od njega smo se poslovili v torek, 24. avgusta 2021 ob 15. uri (3 pm), v naši cerkvi v Kewju. Naslednji dan so ga upepelili. V Avstralijo je prišel leta 1956, ko je bil star 21 let. Svoje prvo delo je, še v Bonegilli, našel kot obiralec hrušk blizu Sheppartona. Kmalu zatem se je zaposlil pri General Motors Holden Fishermans Bendu kot orodjar, kjer je ostal vso svojo delavno kariero. Pri svojem poklicu je bil izredno spreten. Na plesu v mestni hiši St Kilda je spoznal Joeline Lyons in se z njo leta 1967 poročil. Rodila sta se jima dva otroka, Francesca in Tony. Ker je imel težak značaj, svoji družini ni dovolil, da bi mu bila blizu. Ko sta bila otroka še v osnovni šoli, sta se z ženo razšla. Ločitve in odhoda otrok ni nikoli prebolel. Blestel je v igranju tenisa in plesnih veščinah, govoril je šest jezikov. Sočutje hčerki Francesci, sinu Tonyju, vnukoma Luku in Bookerju, ter bratu Albertu Ureku v Sloveniji.

IVAN KIRN je umrl v ponedeljek, 16. avgusta 2021, na svojem domu v Kingsvillu. Rojen je bil 21. marca 1932 v Celju. Od njega smo se poslovili v torek, 31. avgusta 2021. Ob 10. uri je bila maša v naši cerkvi v Kewju, po njej smo ga ob 12. uri pokopali na pokopališču Keilor. V družini je bilo enajst otrok. Devetnajstleten je leta 1952 odšel v Avstralijo. Leta 1960 se je poročil z Ivano Škerbinek. V zakonu sta se jima rodila sinova Anthony (1967) in Frank (1969). Delal je v različnih podjetjih. Leta 1992 se je upokojil in nadaljnjih trideset let rad pomagal drugim. Bil je ljubeč, priazen, pošten človek ter dober zgled svojim otrokom. Sočutje ženi Ivani, sinovoma Franku in Tonyju, vnukinji Ivani, vnuku Petru, ter sestri Mariji Mavrič.

ALOJZ RUS je umrl v sredo, 18. avgusta 2021, v bolnišnici Western Hospital v Footscrayju. Rodil se je 30. aprila 1936 v Strugah na Dolenjskem. Od njega smo se poslovili v sredo, 1. septembra 2021. Ob 10. uri je bila maša v naši cerkvi v Kewju, po njej smo ga pokopali na pokopališču Keilor.

V Avstralijo je prišel leta 1960. Najprej se je preživljal kot gozdar, kasneje je delal v gradbeni industriji in do upokojitve v tovarni streliva (ammunition factory – Australian Defence Industries). Januarja 1972 se je poročil z Ivanko Mrčun in se z njo naselil v hiši v West Sunshinu, kjer je živel do smrti. Leta 1976 se jima je rodila hčerka Zdenka. Sočutje ženi Ivanki in hčerki Zdenki.

MARIJA KOSI, roj. TOMANIČ, je umrla 31. avgusta 2021 na svojem domu v North Ringwoodu. Rodila se

je 29. novembra 1937 v Hranjigovcih pri Ormožu. Od nje smo se poslovili v petek, 10. septembra 2021, v naši cerkvi v Kewju. Ob 13.30 (1.30 pm) je bila maša, po njej pa smo jo pokopali na Springvale Botanical Cemeteryju.

Svoje življenje je začela v skromni kmečki hiši, v težkih časih tik pred drugo svetovno vojno. S trdim delom, odrekanjem in poštenostjo je od začetka do konca živela polno življenje. Z osemnajstimi leti je odšla v Avstralijo, v Wollongong k svojemu stricu. Leta 1961 se je poročila z Antonom Kosijem in po devetih letih se jima je rodil sin John. Družina se je preselila v Canberro in nato v Melbourne. Vestno je delala pri številnih delodajalcih, kjer je vedno ohranila poštenost in zaupanje. Ko je

mož Anton pri 50 letih neozdravljivo zbolel za rakom, je zanj požrtvovalno skrbela osem mesecev. Bila je izvrstna kuharica. Njen sin John mi je med drugim zapisal: »In her final years the most important part of her life were her grandchildren. All she ever wanted was a good life for them. She tried to teach them good work ethic, look after the things you have and treat each other well. She leaves behind a lovely home for her grandchildren. Its over 40 years old but has been so well kept it could be new. She leaves behind a legacy and example of how to live a good life and how to live it to the fullest.«

Sočutje sinu Johnu, vnukoma Danielu in Matthewju, vnukinji Rose, ter sestri Frančiški Zelenjak z družino v Sloveniji.

BLAGOSLOV NEKEGA STARČKA

Blagoslovljeni naj bodo tisti, ki razumejo,
da so moje noge postale počasne in da se mi roke tresejo.
Blagoslovljeni naj bodo tisti, ki mislijo na to,
da moja ušesa slabo slišijo, in da bolj počasi dojemam.
Blagoslovljeni naj bodo tisti, ki vedo,
da moje oči ne vidijo več dobro.
Blagoslovljeni naj bodo tisti, ki me ne ozmerjajo,
kadar mi kaj pade na tla, in ki mi pomagajo najti moje stvari.
Blagoslovljeni naj bodo tisti, ki so obzirni do mojih težav in
mi pomagajo lajšati bolečine.
Blagoslovljeni naj bodo tisti, ki mi dajejo čutiti,
da sem ljubljen, in ki nežno ravnajo z menoj.
Blagoslovljeni naj bodo tisti, ki bodo ostali z menoj,
ko bom odšel na pot v večnost.
Blagoslovljeni naj bodo vsi, ki so dobri z menoj.
V meni vzbujajo misli na dobrega Boga.
In zagotovo jih ne bom pozabil, ko bom nekoč pri njem.

Phil Bosmans

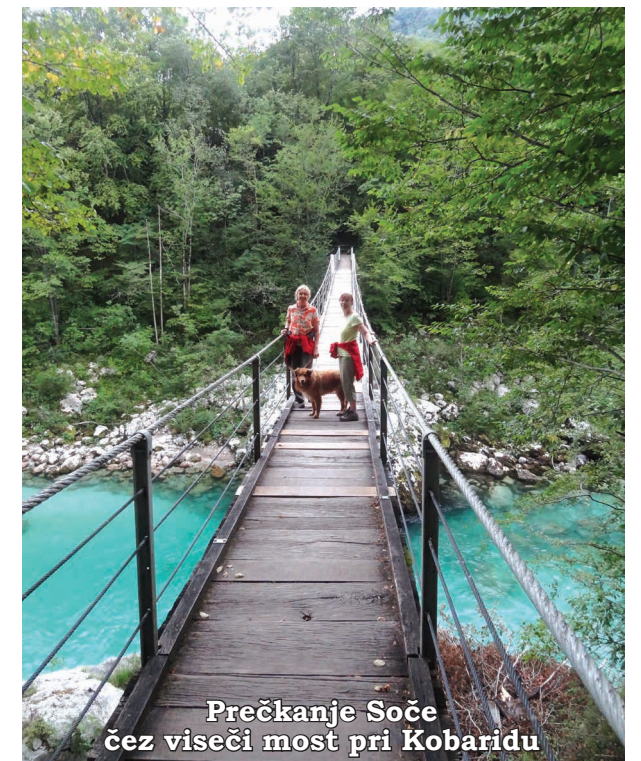
POLOVINKE

Katarina Mahnič

V imenu svobode (9)

Lovim zadnje zamahe moje Kolpe, po kateri že plujejo rjavi in rumeni listi, nepreklicni znanilci jeseni. Turisti so odšli, domačinom je reka sredi septembra že prehladna za kopanje, tako da je zdaj ob njej več ptičev kot ljudi. Pred kakšnim tednom me je ob hrbtnem plavanju zelo nizko preletelo 15 štokelj, kot bi nad mano zalebdelo petnajst jadralnih letal. Najbrž so se zbirale za odhod v tople kraje, od takrat jih namreč nisem več videla. Voda, nebo, ptice, mir, zelenje. Kakšen preprost recept za srečo. Se kar dobro tolažim z njim te dni, ko bi morala biti s študenti in profesorjem gozdarske fakultete, specialistom za drevesa, na ekskurziji po kalifornijskih narodnih parkih. Z Branetom sva se tega »študijskega« dopusta v Ameriki zelo veselila, saj bi obiskali parke s častljivo starimi mogočnimi drevesi, pravcatimi »katedralami«, kot so sekvoje, mamutovci, dolgoživi bori – zadnji so celo najstarejša drevesa na svetu. Pa nama je načrte prekrizal ... kdo drug kot trmasti koronavirus, zaradi katerega je bila ekskurzija odpovedana.

Vesela sem, da v prejšnjih *Polovinkah* sploh nisem omenila kovida – menda edinkrat, odkar jih pišem, toliko časa nam že kroji življenje. Tokrat se mu ne morem izogniti, saj je četrti val, še bolj nalezljiv, že pljusnil v Slovenijo, in številke okuženih neusmiljeno naraščajo. Te dni jih je že več kot tisoč vsak dan (včeraj 1364). Koronavirus človeštva ni samo zdesetkal, ampak ga je razdelil na tiste, ki prisegajo na cepiva, in one, ki vidijo v njih le bogatenje farmacevtskih firm in kup zarot. Ne gre mi v glavo, kako smo na začetku epidemije, ko smo vsak dan z grozo preštevali mrtve, vsi hrepeneli po cepivu, ki nas bo rešilo te mōre, ko je končno na voljo, pa se ga številni panično otepajo. Cepljenje, ki je bilo v vaši in tudi moji mladosti nekaj samoumevnega (v Evropi ga je že leta 1796 v prakso uspešno uvedel angleški zdravnik Edward Jenner s cepivom proti črnim kozam, ki so dve stoletji po njegovem odkritju izkoreninjene po vsem

Igra disk golfa v Planici

podjarmiti. Na svoj odpor so nalepili toliko različnih nalepk, da jim ne sledim več (tudi tistim upravičenim ne), res zmotilo pa me je nenehno lajanje, da to počnejo v imenu svobode. Zaradi zlorabljanja tako veličastnega pojma mi res zavre kri. Koliko ljudi sploh zares razume ali živi pravo definicijo svobode? Dobro je rekla neka profesorica na televiziji, da sebičnost in samovolja niti malo ne pomenita svobode. Celo tisti, ki se cepijo, se večinoma zato, da imajo mir in uradno potrdilo, ne iz solidarnosti ali ker je to nenazadnje njihova državljanska dolžnost. Sploh zdaj, ko je vlada 15. septembra močno zaostrila pogoje PCT, in jih je treba dokazovati praktično povsod.

S pustošenjem virusa pa žal sovпада še eno zastrašujoče dejstvo: vrhunec podnebnih sprememb. Prejšnji mesec je priznana slovenska klimatologinja Lučka Kajfež Bogataj v intervjuju povedala, da tudi če začnemo ukrepati takoj – beri: se tudi kot posamezniki vsaj zgledno obnašati do narave in planeta – praktično ni več poti nazaj, lahko pa vsaj podaljšamo sebi in svojim potomcem kolikor toliko znošno bivanje. Spet sem pri štokljah, ki so razumljiv primer(ček) in dokaz za to, kar se pospešeno dogaja po vsem svetu. Iz Prekmurja, svojega tradicionalnega naselitvenega območja, štoklja počasi a vztrajno izginja, ker je zaradi intenzivne kmetijske obdelave tam ostalo zelo malo travnikov, kjer se te ptice hranijo. Upadanje vrste, ki ni izbirčna in se prehranjuje z zelo raznovrstnim plenom (žuželkami, malimi sesalci in dvoživkami) pomeni, da je splošno stanje biotske raznovrstnosti na območju zelo slabo. Po domače povedano smo že toliko »zasrali«, da bi se res morali premakniti iz svoje cone udobja in takšna opozorila vzeti smrtno resno. Najbrž se ne bomo zganili, ker nam več pomenita udobje in materialistična statusna navlaka. Pregloboko smo v tem, preveč smo razvajeni.

Pravzaprav je samo en človek, ki bi nam s svojim zgledom lahko priskočil na pomoč, pa še ta je mrtev že skoraj 800 let. Frančišek Asiški, moj najljubši svetnik, moj idol, moj kompas. Goduje 4. oktobra, ki je zaradi njega svetovni dan živali, in kot nalašč se je na ta dan rodil tudi moj sin Jon. Ubožec iz Assisija, svetnik, ki se je

svetu), je danes za mnoge hujši bavlav kot tveganje za bolezen samo. Proticepilci se, kljub temu, da se jim nič čudnega in spornega ne zdi bliskovit, normalnemu umu skoraj nesledljiv napredek na vseh področjih, ne dajo, celo nasilni so postali. Cepivo da je prehitro proizvedeno in zato nepreizkušeno, da smo vsi, ki se damo cepiti, poskusni zajčki, da je siljenje k cepljenju kršenje ne vem kakšnih človekovih pravic, da nas hočejo oblastniki s tem

odrekel svojemu plemiškemu rodu in blagostanju, da je zvesto in dosledno sledil Križanemu. Ta resnični »svobodnjak« je bil v popolnem sozvočju s stvarstvom, ki ga je prežemalo in mu dajalo vse, kar je rabil. Pomagal je gobavcem, pridigal pticam, udomačil volka, spal pod milim nebom, pel hvalnice naravi, celo smrti. V današnjem času bi ga, žal, razglasili za norega, Frančišek pa drugače ni znal živeti. Jaz ga vidim tako neizmerno od Boga ljubljenega, da mu je to uspevalo. Skromnost, hvaležnost, ponižnost, vzhičenost, zanos, ljubezen do vsakega živega bitja ... vsega tega je imel v izobilju ta večni zaljubljenec v življenje. Tako ubog je bil in hkrati najbogatejši. Toda kako bi mu znali prisluhniti danes in vsaj majčkeno stopiti na njegovo pot, ko pa so Frančiška, predvsem kar se uboštva tiče, še pred smrtjo razočarali celo lastni bratje; red, ki ga je sam ustanovil.

Pa še malo o naših krajih. Avgusta smo se Brane, prijateljica Vika in naš Dingo s kombijem podali v Posočje. Prvi cilj je bila Planica, dolina pod Poncami, kjer je nedolgo nazaj zrasel sodoben skakalno-tekaški nordijski center. Z Viko sva namreč prebrali, da imajo igrišče za disk golf, nekaj, o čemer sva pred kratkim prvič slišali. Kot golfistki začetnici, ki svoje udarce brusiva na čudovitem, prav avstralsko prostranem golfišču na Otočcu, naju je metanje diska (*freezbeeja*) v posebne koše po pravilih golfa močno zanimalo. Pa ni bilo tako, kot sva si predstavljali. Košev je bilo devet, igrišče pa speljano skozi planiško dolino, sicer z diha jemajočimi pogledi na gore in skakalnico velikanko, ampak s stalnimi motnjami sprehajalcev ali avtomobilov. Tudi ni bilo tam kaj prida trave, samo hribovski grušč pod nogami in obilje smrek in vsakovrstnega grmovja. Priznam, bilo je pestro in vroče, sproščujoče pa gotovo ne. In ravno sprostitev v nemotečem okolju, pa tudi stroga pravila in gentlemansko obnašanje je tisto, kar imam pri golfu najraje. Na koncu jo je še najbolje odnesel Dingo, ki je v neznosni vročini staknil vodni izvir s koritom in se ohladil v njem.

Naprej nas je pot vodila čez prelaz Predel, kjer smo prespali na parkirišču ob Rabeljskem jezeru. Zjutraj smo si po vzponu na ruševine avstrijske utrdbe Fort Herman skuhal kavo na Mangartskem sedlu, z božanskimi razgledi, jutranjimi meglicami in hrepenenjem po vrhu Mangarta. Tokrat je, zaradi pomanjkanja časa, ostal neosvojen. Potem Bovec in Kobarid, v tem letnem času prepolna turistov, in že smo se po vijugavi cesti skozi Tolminska korita vzpenjali proti Čadrgu, vasici, za katero se zdi, da čepi na koncu (in vrhu) sveta. Z Branetom sva jo že doživela,

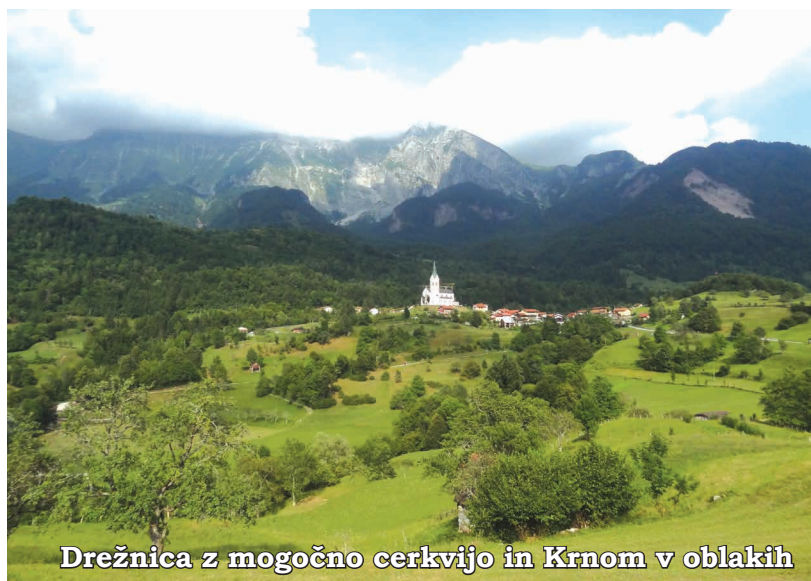
Hiška prijateljev v vasi Čadrg in pred njo naš potovalni dom

njeno ožino in strmino in prepade, Vika pa je izjavila, da je še nikoli v življenju ni bilo tako strah kot na tej vožnji. V Čadrgu živita prijatelja, zdaj zakonca Marjeta in Gorazd, s katerima smo bili dolga leta prostovoljni nadzorniki (v Avstraliji bi temu rekli *voulenteer rangers*) v Triglavskem narodnem parku. Prima klapa kakšnih dvajsetih zanesenjakov smo bili in veliko dobrega za naravo smo naredili skupaj. Starejša kot sem, vedno bolj so moje poti, raje kot v ogledovanje krajev, usmerjene k ljudem. Prijateljem in znancem. Tistim, s katerimi smo se začutili in ostali povezani, tudi če smo šli potem vsak svojo pot in se vidimo res redko. Lušno je bilo v njihovi hišici, skupaj z njunima otrokoma Marušo in Mihom smo igrali namizno igro Kitajska dama in klepetali o vsem mogočem. Gorazd je pripovedoval, da je kot osnovnošolec bival v internatu v Tolminu. Pojma nisem imela, da so pri nas še pred nekaj desetletji otroke iz odročnih hribovskih vasi ob začetku osnovne šole poslali živeti v internat v dolini, kjer so ostali vseh osem let. To se mi je vedno zdela taka »angleška« zadeva. V svoji avtobiografiji znameniti avstralski pisatelj, nobelov nagrajenec Patrick White, piše, kako ni nikoli odpustil staršema, še posebej mami, da sta ga s sedmimi leti poslala čez morje v internat v Anglijo. V dobri veri seveda, da bo tam dobil potrebno kulturo in omiko, za tako mladega otroka pa je bilo to nekaj strašnega. Vprašala sem Gorazda, kako se je on počutil, pa je rekel, da niti ni bilo grozno, da takrat so pač vsi hribovski otroci živeli tako, in njemu je bilo še lažje, saj je imel v internatu že starejše brate. Vikende pa so itak preživljali doma.

V Tolminu smo v domu za ostarele obiskali še Jožeta iz Drežnice, tudi starega nadzorniškega kamerada. Tako vesel naju je bil z Branetom, da mu je šlo kar na jok, mene pa je stisnilo, ko sem dojela, kako hitro je zbežal čas. V Drežnici smo se oglasili še pri Mirku – z Jožetom sta bila v nadzorniških dneh nerazdružljiva in blazno zabavna možakarja. V svoji hiši ima majhen muzej z izjemnimi predmeti s soške fronte, ki jih zna zelo slikovito pokomentirati. Tudi on je bil navdušen nad

nepričakovanim obiskom, natočil nam je domačo slivovko, žena pa je narezala kobariški sir in pršut. Za prijatelje.

Danes naj bi se začelo jesensko deževje. Še dobro, da sva letos najin rumeni kanu, ki je kar nekaj poletij preživel na suhem na domačem vrtu, zasidrala v Dolu na Kolpi. Tako si bova tja do zime podaljšala vodne radosti. Zdaj imam tudi jaz svojo jahto v marini. Takšno v Frančiškovem slogu.

Drežnica z mogočno cerkvijo in Krnom v oblakih

Slovenian Mission Sydney

ST. RAPHAEL SLOVENIAN MISSION
p. Darko Žnidaršič OFM
313 Merrylands Road, PO Box 280
MERRYLANDS NSW 2160
Tel.: (02) 9637 7147
Mobile: 0409 074 760
Fax: (02) 9682 7692
Mail: slomission.sydney@gmail.com

PCT

Že dobro leto in pol na naše življenje močno vpliva nadležni virus. Zaradi njega so bile dolgo časa zaprte različne ustanove in lokali, spremenili so se naši odnosi in način dela ... Čeprav je virus silno majhen, mu je uspelo razdeliti ljudi: na tiste, ki v njegov obstoj »ne verjamejo«, in na tiste, ki ga sprejemamo kot dejstvo; na okužene in neokužene; na bolne in zdrave. Strokovne službe in oblast so nam predpisali različne ukrepe, ki se jih držimo – eni(h) bolj, drugi(h) manj. Hitro se prilagajamo vsakodnevnim spremembam in v medsebojnih pogovorih uporabljamo besede, ki jih do nedavnega nismo poznali. Skoraj čudežno nam odpira vrata v »normalno« življenje kratica PCT. Seveda vsi vemo, da predstavlja tri ključne skupine ljudi: preboleli, cepljeni in testirani (z negativnim izvidom!). Na misel mi prihaja še več podobnih PCT-jev. Ena od takšnih »trojk« je: počitnice, ceste, turisti. Prenekateremu »dvomljivcu«

je prav ta pomagala, da je lažje zavihal rokav in nastavil roko igli s cepivom. Sam sem se prijavil in se cepil takoj, ko je bilo mogoče. Dokler namreč ne bo cepljenih 80-90% vseh prebivalcev, se bomo soočali z neprijetnimi »valovi«. Ob prebiranju novomašne številke *Družine* sem pomislil na trojko: poklicanost, Cerkev, tabu. Zakaj takšna misel? Tednik *Družina* to številko posveča duhovniškemu poklicu, zato se je zanjo ustalilo poimenovanje »novomašna« *Družina*. Praznik apostolov Petra in Pavla

(29. 6.) je v Cerkvi na Slovenskem tradicionalno povezan s podeljevanjem zakramenta mašniškega posvečenja. Ko odpremo srednjo stran, se v nas zazre 52 obrazov. Jubilantov, ki že 50, 60 ali še več let opravljajo duhovniško službo, je 45. Čeprav je življenje na njihova obličja zarezalo brazde, so obrazi teh duhovnikov nasmejani in velika večina na župnijah aktivno vrši svoje poslanstvo. Sedem mladih mož pa je na začetku svoje duhovniške poti. V teh dneh zbujaajo v različnih okoljih različne odzive: navdušenje, občudovanje, čudenje, pomilovanje, zgražanje ... Duhovniški poklic je še vedno neke vrste tabu, o katerem se ne govori niti v krščanskih okoljih oz. družinah. Če pa se že govori, je to povezano z napakami, s škandali ipd. Velika večina ljudi ne ve, kaj duhovnik dela, kako živi. Če se duhovnik v duhovniški (ne bogoslužni!) obleki nekje pojavi, je za take nevedneže to že »maša«. Tako so tudi na letošnji državni proslavi 25. junija nekateri »videli mašo«.

Prešernova proslava pri sv. Rafaelu, 7. februar 2021

Sprašujem se, kakšna bo podoba Cerkve čez pet, 10, 15 let, ko bo na srednjih straneh *Družine* še veliko manj obrazov, tako med jubilanti kot med novomašniki. Prepričan sem, da že danes Gospod od vseh nas pričakuje več zavzetosti, navdušene dejavnosti in veselja do življenja. Letošnjim novomašnikom zato želim veliko poguma. Kot celovite osebnosti so poslani k vsem ljudem, da jim prinašajo trdnost, ki izvira iz Božje ljubezni in usmiljenja. Naj poslanstvo povezovanja postane tudi cilj prizadevanja vseh nas – na počitnicah, doma in pri delu. Tomaž Prelovšek, župnik, Tržič (Prim.: Cerkveni glasnik župnije Tržič, 7-8/2021, 1-2)

MED NAMI JE BILO

»Zdaj pa res ni bilo ničesar! Kaj se 'martrate'!« bi kdo takoj pripomnil, ko bi prebral naslov. Dragi prijatelji, nikar se še vi ne zaženite prehitro, ker se boste kam zaleteli ali prehitro upehali. Gibanje pa je zdaj omejeno, ko se odpravimo na zrak. Vsi dobro vemo, da se je epidemiološko stanje še poslabšalo. V tednu pred velikim šmarnom je vlada NSW že dvakrat podaljšala zaporo javnega življenja in omejila naše gibanje in dejavnosti. Zadnji vikend v avgustu je število okuženih s covidom-19 preseгло 1.000. Občina Cumberland, kamor spada naš Merrylands, je kmalu postala kritično žarišče, ki je sredi junija vzniknilo na vzhodu in v središču mesta Sydney.

Meni, po pravici povedano, ni nič dolgčas, saj lahko marsikaj naredim, tudi to, kar že dolgo čaka. Pozna pa se, da gre bolj počasi, ker je hiša velika in manjka pridnih rok tudi v »mirnodobskem sestavu«, kot smo nekoč radi rekli fantje, ko smo nosili vojaško suknjo. Vsak večer darujem sveto mašo v naši cerkvi, ob nedeljah pa ob 9.30 dopoldne in melkitski župnik p. Joshua ob 11.00. Ob četrtnih in sobotah zvečer somašujeva in takrat je sv. maša po vzhodnem obredu. Združeni smo v duhu in Svetem Duhu, ki oživlja.

Naj se iskreno zahvalim vsem Vam, ki se spominjamo in molimo drug za drugega, tistim, ki poskrbite za hrano ali kakšne dobrote, pa darovalci ste vedno dobrodošli, Bog vam povrni! Včasih se tudi pokličemo – zdaj eni, zdaj drugi – in dobrota ni sirota, ampak je iznajdljiva. Samo narediti jo moramo takšno. Papež Frančišek je v svoji katehezi nedavno izpostavil, da Bog ne ostane dolžan. Seveda poskrbimo za to, da varujemo življenje in zdravje, saj nas bodo doletele še kakšne nove zahteve, ki jih ne smemo kar prezreti.

SYDNEY – MERRYLANDS – SV. RAFAEL

V teh negotovih razmerah, v katerih smo zdaj, je težko napovedati kaj gotovega, zato Vas prosim, da sproti spremljate objave oziroma spremembe, in da se tudi obveščamo, kakor je edino prav! Če česa ne veste, pokličite v Merrylands in se pogovorimo, ali pa pišite. Prosim, da se ne obveščate (in ne delate) kar nekaj po svoje, ker s tem naredite več škode kot korist!

Našim očetom ob očetovskem dnevu naše čestitke in zahvala za Vaše veliko poslanstvo.

Na prvo sv. spoved in obhajilo se letos pripravljata dva naša prvoobhajanca. Srečanja in kateheze potekajo na programu Zoom, ker se osebno ne moremo srečati. Datum za zakrament sprave in kasneje za prvo sv. obhajilo bomo določili po dogovoru. Vse člane našega velikega farnega občestva pa vabim, da spremljate oba prvoobhajanca in družini s svojo molitvijo.

Žegnanje sv. Rafaela je zadnjo nedeljo v septembru, letos 26. 9. Ker še ne vemo, kdaj bomo lahko obhajali svete maše z ljudstvom, bomo praznovali v duhu, in določili nedeljo za praznovanje zakonskih jubilejev kasneje, če bo mogoče, ali naslednje leto. Zakonci jubilanti pa se lahko že prijavite.

Praznik vseh svetih, 1. november, je letos ponedeljek, spomin vseh vernih rajnih, 2. november, pa v torek. Če se bo stanje epidemije izboljšalo, se bomo oba dneva zbrali k rožnemu vencu ob 8.45 in ob 9.30 k sv. maši. Sv. maša je oba dneva tudi zvečer ob 7.00.

Prvo nedeljo v novembru, 7. novembra, je sveta maša za vse naše rajne. Če zaradi epidemije in omejitev ne bomo mogli imeti svete maše v mavzoleju na katoliškem pokopališču Rookwood, bo sveta maša v Merrylandsu ob 9.30 dopoldne kot ponavadi. O morebitnih spremembah se obvestimo.

WOLLONGONG – FIGTREE – SLOVENSKA CERKEV VSEH SVETIH
Sv. maše so vsako 2. nedeljo v mesecu ob 5.00 popoldne, od aprila do septembra ob 4.00 popoldne. V juliju in

avgustu sta zaradi vnovične epidemije koronavirusa sveti maši odpadli. Sv. maša odpade tudi v septembru.

Žegnanjska in zahvalna nedelja je 14. 11., sv. maša je ob 5.00 popoldne. **Sv. maša narodov** bo letos v katedrali sv. Frančiška Ksaverija v Wollongongu na nedeljo Kristusa Kralja, 21. 11. ob 2.30 popoldne, ali pa v konkatedrali sv. Janeza Vianneya v Fairy Meadowu. Tako smo se s škofom msgr. Brianom Mascordom dogovorili duhovniki na našem srečanju na Zoomu. Ker katedrala v Wollongongu ni velika za predpisane 4m² na osebo, zakonca ali družino in za medsebojno razdaljo 1,5 metra, bomo o sv. maši in nadaljnjem programu naknadno obveščeni.

Naslednje leto pa smo za sv. mašo narodov določili 3. nedeljo v septembru, ker je 4. nedelja v septembru, ki je zdaj določena za nedeljo migrantov in beguncev, za marsikatera občestva (tudi nas Slovence) neustrezna. Četrto ali zadnjo nedeljo v septembru imamo Rafaelovo žegnanje v Merrylandsu.

CANBERRA – GARRAN –

SV. PETER IN PAVEL

Sv. maša je vsako 3. nedeljo v mesecu ob 6.00 zvečer, od maja do avgusta ob 5.00 popoldne. Zaradi zapore javnega življenja in omejenega gibanja (avgusta tudi v Canberri) sta sv. maši v juliju in avgustu odpadli. V septembru slovenska sv. maša prav tako odpade, ker je zopora v Sydneyju podaljšana še ves september in ne morem potovati v Canberro.

Spremembe sv. maš: v oktobru bo sv. maša eno nedeljo kasneje, 24. 10., ker grem v nedeljo prej na duhovne vaje. Prav tako bo v novembru sv.

maša 4. nedeljo v mesecu, 28. 11., ker je v nedeljo 21. 11. maša narodov v Wollongongu. V decembru pa bo sv. maša samo na Božič, 25.12., ob 6.00 zvečer. Ker se lahko še kaj spremeni, prosim, da sproti spremljate objave in se med seboj ustrezno obvestimo. Hvala za sodelovanje in razumevanje!

KRALJIČINA DEŽELA – QUEENSLAND

Rojaki v Kraljičini deželi se bomo zbrali k sv. maši v Marian Valleyju 2. soboto v septembru. Sv. maša je ob 11.00, in nato pobožnost pri naši kapelici in kosilo. Procesijo bomo imeli, če bo dovoljena. Ker zaradi »lockdowna« v Sydneyju ne morem pripotovati k Vam, bo sv. mašo vodil prior v Marian Valleyju in provincial pavlincev p. Albert Wasniowski. Rojake pa prosim, da sami pripravite pobožnost pri kapelici Marije Pomagaj.

Sv. maša v nedeljo, 1. 8., v Ashmoru na Zlati obali je prav tako odpadla iz zgoraj navedenih razlogov.

NAŠI POKOJNI

ANTON ŠPICLIN je umrl v Cardinal Gilroy Villageu v Merrylandsu v sredo, 30. 6. 2021 zvečer. Rodil se je 11. 4. 1938 na Gornji Bistrici v župniji Črenšovci v Prekmurju staršema Matiju in Mariji kot najstarejši od petih otrok. Doma so imeli majhno kmetijo. Petnajstleten je v zimskih mesecih hodil na delo k okoliškim kmetom in v Jeruzalem pri Ormožu. Vsak konec tedna je s kolesom šel na trg prodajat sadove zemlje in dela njihovih rok. Tone in dolgoletni prijatelj, sovaščan Tone Mlinarič, sta leta 1956 ponoči preplavala Muro, pobegnili v Avstrijo

in tam na kmetiji delala šest mesecev. Iz Avstrije je decembra 1956 priletel v Avstralijo, v Melbourne, in prišel v kamp Bonegilla. Kmalu je dobil delo v Snowy Mountains, na jezu hidroelektrarne v Tumutu, NSW. Domov je pisal pisma, prav tako znancem, fantom in dekletom. Prva mu je odgovorila Gizela Kerec in povabil jo je, da se mu pridruži. Leta 1957 so ju prijatelji povabili v Sydney. Bivali so v različnih krajih, tudi družine skupaj. Dne 21. 6. 1958 sta se Anton in Gizela poročila v cerkvi sv. Frančiška v Paddingtonu. Naslednje leto sta uspela kupiti prvo hišo v kraju Rozelle, jo v nekaj letih odplačala in obnovila. Tone je delal v tovarni avtomobilskih gum Dunlop Tyres in bil kasneje delovodja – »process worker« v gumarski industriji Art Rollers v Lidcombu. Leta 1969 se je družina preselila v Chiswick in leta 1991 v Merrylands. Poleg obdelovanja domačega vrta, gojenja zdravilnih zelišč in cvetja, je Tone vsa leta prideloval domače vino. Rad ga je postregel in tudi podaril rojakom ter patrom, ali prinesel na slovensko društvo na pokušino in tekmovanje. Lepa in nepozabna so bila srečanja in praznovanja z družino in prijatelji na slovenskih društvih ter v naši cerkvi in misijonu sv. Rafaela v Merrylandsu, kjer je družina z veseljem pomagala. Anton je pobiral nabirke pri nedeljskih svetih mašah, pomagal pri različnih delih in večkrat sam prišel in postoril, kar je bilo potrebno. Obrezoval je grmičevje ob naši cerkvi, živo mejo ob dvorani in robove zelenic, kosil je travo. Na naših prireditvah je pripravljaj BBQ; z ženo Gizelo sta skrbela za postrežbo v naši dvorani in sodelovala v delovni skupini. Večkrat so tudi obiskali Slovenijo in znova podoživeli lepote

in vrednote, ki so samo doma, med domačimi, ob domačem ognjišču in na domačih tratah. V bolezni je večkrat prejel zakramente. Anton zapušča ženo Gizelo, hčerke Maydo, Marianne z možem Adrianom, Kristino z možem Chrisom in sina Tonyja z ženo Annick, vnuke Bobbi (ž.), Vanesso, Matthewja, Timothyja, Emmo, Matthewja (sin Marriane), Julio, Gabrielle, Sophie in štiri pravnuke, sestro Marijo Godec in svaka Mirka Godca in njuno družino, brata Ivana in Matija z družinama v Sloveniji, nečakinje in nečake. Brat Franc je umrl pred nekaj leti. Zaradi epidemije koronavirusa smo pogrebno sv. mašo za pokojnega Antona darovali šele v četrtek, 12. 8. 2021, navzoči so bili lahko samo najozži člani družine. Anton počiva na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu. Ko se bo epidemija izboljšala in se bomo lahko spet zbirali pri naših sv. mašah, bomo obhajali še skupno pogrebno sv. mašo za pokojnega Toneta.

JANEZ BOŽIČKO je umrl v soboto, 14. 8. 2021, v bolnišnici v Youngu, NSW. Rodil se je 20. 7. 1944 v Doleni pri Ptujju. V Avstralijo je prišel leta 1964 iz Avstrije. Leta 1967 se je poročil z Ljiljano Celeketic v Paddingtonu. Poročil ju je naš p. Valerijan Jenko. Janez je večinoma delal kot gradbenik na visokih stavbah v Sydneyju in kot brusilec lesenih podov in parketov. Leta 2005 se je upokojil ter preselil v mirno mesto Young, ki je tri in pol ure vožnje oddaljeno od Sydneyja. Rad je imel svojo malo farmo, kjer je gojil sadje, orehe, čredo ovac in destiliraj skromne količine žganja za razkužilo. Janez zapušča ženo Lili, sina Joeja z

ženo Leanne, hčer Elizabeth z možem Urošem Ergaverjem, vnuke Joshuo, Monico, Bianco, Davida in Heidi, ter druge sorodnike in prijatelje. V Sloveniji zapušča brata Stanka in Jožeta (Nemčija/Slovenija), sestri Elizabeto in Marjano. Sestri Terezija in Ivanka ter brat Tone so že pokojni. K pogrebni sv. maši so se zbrali v župnijski cerkvi Matere Božje (St. Mary's Parish Church) v Youngu v petek, 20. 8. 2021, v najožjem družinskem krogu, in ga pospremili na tamkajšnje pokopališče. Vsi ga bomo imeli v lepem spominu. Hvala Urošu Ergaverju za sporočilo.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi ljubljene Brigitte Žele, rojene Bedernjak, se iskreno zahvaljujemo patru Darku za lepo opravljen pogrebni obred. Prisrčna hvala tudi vsem sorodnikom in prijateljem in drugim našim rojakom za

darovane svete maše, za cvetje in vse molitve, za moralno oporo in pomoč v težkih trenutkih. Naj ljubi Bog vsem stotero povrne! Hvaležni mož Jožko, sin Christopher, hči Rebecca, mama Marija Bedernjak in mama Ivanka Žele, teta Rozina Krivec, in drugi sorodniki in prijatelji.

PETDESET LET ZAOBLJUB S. MAKSIMILIJANE IN S. MARJETE

S. Marjeta, župnik Boštjan Ošljaj
in s. Maksimilijana

Na praznik Marijinega vnebovzetja, 15. 8. 2021, sta v Slovenski Bistrici praznovali zlati jubilej redovnih zaobljub s. Maksimilijana Kaučič in s. Marjeta Domanjko. Obe sta delovali med rojaki v Avstraliji v Kewju v Melbournu. S. Maksimilijana 21 let (1971–1992), s. Marjeta pa od februarja do avgusta leta 1978. Sv. mašo je vodil p. Bernard Goličnik, župnik pri Sveti Trojici v Slovenskih goricah. Dragi s. Maksimilijana in s. Marjeta, čestitamo Vama in se veselimo!

BILO JE NEKOČ ... *izpod vašega peresa*

Najlepših sedem let moje mladosti Lojze Markič

Rojen sem v Podnanosu, do konca druge svetovne vojne imenovanem Št. Vid pri Vipavi. Mama je bila vdova. Oče je umrl tri mesece pred mojim rojstvom. Ostala je sama s šestimi otroki, starejši brat je bil star komaj devet let. Pri dvanajstih je hudo zbolel in umrl pri petnajstih. Umrla je tudi ena sestra, stara osem let. Živel smo v revščini in pomanjkanju, veliko so nam pomagali sorodniki, mamina družina iz Vrhpolja.

Pred mojim odhodom iz Slovenije je brat Andrej že tri leta živel v Franciji. V času moje zidarske vajeniške dobe mi je veliko pomagal finančno in drugače. Med drugim mi je iz Francije poslal tudi zelo lepo kolo, ki so mi ga zavidali mnogi sovrstniki. Nekega dne je prišel na dogovorjeno srečanje na državno mejo v

Sveta birma v Podnanosu leta 1948

Gorici, zadaj za železniško postajo. Šla sva oba z mamo in pogovarjali smo se čez mejo, ko nas je opazil miličnik. Z mamo naju je odpeljal na policijo, kjer sva po krajšem zaslišanju morala na vlak za Ajdovščino. Miličnik naju je spremljal nekaj postaj in tako zagotovil najino vrnitev domov. Čez par dni sem že dobil obvestilo, da se moram javiti na postaji milice v Vipavi. Tam so zahtevali natančno obrazložitev vsebine mojega pogovora z bratom. Obvestili so me, da bom moral na sodišče zaradi kršitve zakona, saj je bil vsak pogovor čez mejo prepovedan. To me je dokončno spodbudilo, da se podam v tujino tudi jaz. Brat mi je dal vedeti, da me bo čakal v Trstu do naslednjega ponedeljka, če se slučajno odločim za pobeg. Teden dni sem premišljeval, kaj naj storim. Prišla je nedelja, dan odločitve. Po popoldanskem plesu sem pozno zvečer, ko je mama že spala, le sestri Ivanki zaupal, da nameravam ta večer čez mejo. Spremljala me je nekaj sto metrov od doma. Razumela je mojo odločitev, saj se je zavedala, da gre za boljšo prihodnost. Ob hitrem in bolečem slovesu mi je podarila svojo verižico s križcem za srečo in rekla: »Bog naj te spremlja.« Tako sem šel na pot čez Vrabče proti Trstu. S seboj sem vzel prihranjeni denar in nič drugega.

Na srečo je bila jasna, svetla noč, spremljala me je polna luna. Bil sem zelo previden, da me ne bi kdo opazil, zato sem se držal kakšnih petdeset metrov od glavne ceste proti Sežani. Na Opčinah v Italiji sem na srečo naletel na Slovence, ki so ravno čistili tramvaj. Zamenjali so mi nekaj denarja, ter mi svetovali, kako naj pridem na naslov tete Metode, ki je živela v Trstu in je nikoli prej nisem srečal. S prvim tramvajem sem se odpeljal v Trst naravnost k njej, kjer naj bi me po dogovoru še čakal brat. Na žalost je odšel že večer prej, ker ni bil prepričan, da res pridem. Teta me ni lepo sprejela, napotila me je domov z besedami: »Saj si še otrok, ne veš, kaj je svet, mama doma joka, vrni se k njej.«

Nisem je poslušal. Po daljšem premišljevanju in tavanju po Trstu sem se prijavil na glavni policijski postaji.

Nekaj mesecev pred odhodom iz Slovenje sem uspešno končal vajeniško dobo za zidarja in se zaposlil pri Remontu v Vipavi. Kot vajenec sem bil zelo slabo plačan. Prvo leto sem zaslužil mesečno le tisoč dinarjev, drugo leto dva tisoč, tretje leto tri tisoč dinarjev. Takratna plača gradbenega delavca je bila kakšnih sedem tisoč.

Ker sem bil najmlajši, je bila mama name zelo navezana, zato ji nisem zaupal svoje odločitve. Po kasnejšem pripovedovanju je takrat veliko prejokala, ker je

Bratje s treh kontinentov z mamo:
Lojze – Avstralija, mama, Andrej – Kanada
in Ivan – Slovenija

francosko-italijanske meje in se začasno poslovila. Brat se je odpeljal čez mejo s taksijem, jaz pa sem šel ilegalno peš čez visoke hribe. Nameravala sva se spet dobiti nekje ob morju, v Mentonu v Franciji. Moja pot po skalovju in med prepadi je bila izredno naporna. V mesto Menton je vodila ena sama steza. Ko sem prišel mimo prve hiše, me je ustavil policaj, namerno nameščen prav v tej hiši, ter nemudoma ugotovil, da sem tujec, ki želi v Francijo. Kaj hitro je pripeljal odprt vojaški avto z dodatnim osebjem in odpeljali so me na glavno postajo mestne milice. Med vožnjo sem zagledal brata, ki me je čakal v bližini morja. Skočil sem pokonci in ga začel klicati. Opazil me je in nam sledil na policijo, kjer je bil za

bila prepričana, da me nikoli več ne bo videla. Največje darilo mami je bil moj prvi trimesečni obisk domovine iz Avstralije po enajstih letih, že z ženo in otrokom.

V Italiji so me namestili v begunsko taborišče San Sabo. Obvestil sem brata, kje sem, in čez dober mesec me je obiskal. Sklenila sva, da se mu pridružim v Franciji. Ravno na moj devetnajsti rojstni dan sva skupaj odpotovala do

prevajalca. Sreča ni bila na najini strani. Vrnili so me v Italijo, kjer sem bil že pred tem sprejet kot begunec. Poslovila sva se na meji, kjer mi je Andrej stisnil še nekaj denarja, in se tako razočarana vrnila vsak na svoj konec. Jaz za nekaj dni v zapor v San Remo, preden so me vrnili v San Sabo, kjer sem ostal mesec dni. Nato sem bil premeščen v Neapelj, v begunsko taborišče za samske moške. Številne so v tistem času, iz različnih vzrokov, vrnili v Jugoslavijo. Tukaj sem se uspel zaposliti kot zidar pri obnovi barak za vrnitev italijanskih državljanov iz Egipta. Številni begunci, med njimi tudi jaz, smo bili izbrani za snemanje filma. Bil sem nemški vojak, naslova filma se ne spomnim. Snemanje je bilo dobro plačano, vendar je trajalo le teden dni. Po treh mesecih sem bil spet premeščen, tokrat v Latino, osemdeset kilometrov južno od Rima. Tudi tukaj sem se zaposlil in ostal sedem mesecev, do odhoda v Avstralijo. Ker sem bil izučeni zidar, mi je odgovorni inženir za gradnjo novih begunskih barak po nekaj vprašanjih ponudil, da bi prevzel vodenje dela. Sam je bil namreč zaposlen v Rimu pri mednarodni organizaciji za begunce in je prišel v Latino dvakrat tedensko nadzorovat delo. Tukaj sem se prvič osebno srečal s korupcijo. Veliko gradbenega materiala nikoli ni bilo dostavljenega, ampak se je izgubil med potjo! O tem inženir seveda ni bil seznanjen. Nadzorni v taborišču so govorili, da material kradejo begunci in ga prodajajo naprej. To je bila laž. Opozorili so me, naj resnice inženirju ne razkrijem, sicer mi bodo uničili potni list.

Po več neuspešnih prijavah za Francijo sem se prijavil za Avstralijo. Ta je sicer plačala pot, vendar pod pogojem, da tam ostanemo in delamo dve leti. Septembra 1960 sem se v Trstu vkrcal na ladjo Flaminija in s skupino kakšnih dvajsetih Slovencev po tridesetih dneh potovanja priplul v Melbourne. Namenjeni smo bili v taborišče Bonegilla. Ekvator smo prečili ravno na moj dvajseti rojstni dan. Na ladji sem bil žal okraden, tako da mi je ob prihodu v Avstralijo ostalo v žepu le osem šilingov.

Ko sem v pristanišču Melbourne prišel na krov sem opazil skupino Slovencev, ki se je pogovarjala z duhovnikom. Bil je pater Bazlij Valentin. Pridružil sem se jim in se predstavil. Ko je slišal moje ime, se je spomnil, da mu je Mirko Cuderman, moj prijatelj iz taborišča v Italiji, ki je bil že tri mesece v Avstraliji, rekel, naj me kar vzame

Ivan Horvat (mož Anje) je praznoval rojstni dan: Ivan Horvat, Stefan Žalik, Janez Burgar, Kohek, Ivan Horvat, Jože Koder, Maks Pišotek, Lojze Markič, Mario Abram, Nace Žalik in Jože Gelt

z ladje, če me sreča, da mi bo on priskrbel delo in stanovanje. Pater se je odločil, da s seboj v Kew vzame Karla Štrancarja, Mira Krševana in mene. Med vožnjo z avtom mi je pater dejal, da lahko ostanem z njim v Padua Hall, ker bo v kratkem dobil dovoljenje, da bo hišo uporabljal kot hostel za slovenske samske priseljence. Po naključju ali pa namenoma je pater izbral tri primerne obrtne delavce za razna nujna popravila te hiše: zidarja, mizarja in pleskarja.

V Padua Hall (pozneje se je hiša preimenovala v Baragov dom) sta takrat živela že dva fanta. Sprva smo si morali kuhati, prati in čistiti sami, vključno s patrom Bazilijem – nobene razlike ni bilo med nami. Ko je škofija uradno odobrila patrovo prošnjo, je število stanovalcev hitro naraščalo. Pater je nato poskrbel, da smo dobili kuharico/gospodinjo, in sčasoma še dodatne sodelavke. Prvo je zaposlil gospo Kregar, vdovo z dvema sinovoma, ki je prišla iz Južne Avstralije. Bila nam je kot skrbna mati in odlična kuharica.

Pater Bazilij je najprej preuredil obstoječo hišno kapelo; dobil je dovoljenje za krste in poroke z lastno knjigo. Tukaj so bile dnevne maše, ki so se jih večinoma udeleževali sosede. Posebno zaposlen je bil ob večernih urah. Prihajali so

Fantje v Kewju

ko je vsake tri mesece potoval v Južno Avstralijo k tamkajšnjim Slovencem za en teden. Tudi sam sem šel enkrat z njim, ker sem bil slučajno brez dela. Bil je veseljak in je užival v prijetni družbi in petju.

Pater je nedvomno skrbel za fante, pomagal jim je poiskati službo, urediti bančne knjižice, nosil je denar na banko, saj so se banke takrat zapirale zgodaj in je bil dostop do banke časovno omejen. Ni prenašal kršitev zakona. Pozoren je bil, da so fantje imeli voziško dovoljenje, ko so kupili avto, v nasprotnem primeru so morali zapustiti hišo. Vzpodbujal je fante, da pišejo domačim; prav zaradi tega je bila ob sredah zvečer televizijska soba zaprta. Svetoval je fantom,

da se včlanijo v slovenski klub Melbourne (SDM), kjer je bil kot socialni referent tudi sam član upravnega odbora. Vztrajal je pri hišnem redu in uvedel hišna pravila. Spodnji prostori so bili odprti za vse, tudi za obiskovalce doma, vstop v prvo nadstropje, kjer so bile spalnice, pa je bil prepovedan dekletom. Televizijska soba se je zaprla vsak večer ob desetih, razen če je bil kakšen izreden film. Bili smo ena velika družina in pater je skrbel za svoje otroke kot skrben in skromen oče. Ponosen je bil na »svojo družino« in dom. Bil nam je vzor za red in čistočo okolja, ter prevajalec, ekonom in svetovalec. Sam je hodil na Victoria Market, kjer so ga dobro poznali in spoštovali, zato je bil marsikdaj deležen večjih popustov pri nakupu hrane. Bil je čuteč in razumevajoč do brezposelnih. Redno je hodil v pristanišče in v Bonegillo, od koder je zmeraj pripeljal več fantov. Nekateri so ostali le nekaj tednov, drugi več let. Veliko je pomagal tudi družinam – pač vsakomur, če je le bilo v njegovi moči.

Fantje smo hodili na razne slovenske prireditve, piknike in tudi na avstralske plese po številnih mestnih dvoranah. Nekaj fantov je spoznalo avstralska dekleta in se z njimi poročilo. To patru ni bilo najbolj po volji, zato je začel organizirati mesečne plese v Baragovem domu, kamor je povabil slovenska dekleta. Ponosen in navdušen je bil nad ustanovitvijo prvega slovenskega ansambla Bled; ustanovljen je bil prav v Kewju. Eden od stanovalcev je bil baletni plesalec in je nekaj časa vodil plesni tečaj. Pater je razumel, da fantje potrebujejo raznovrstno zabavo in razvedrilo.

Karlo Štrancar, Florijan Vidmar, Lojze Markič, spredaj Alojz Mrak, Franc Savle in Miro Krševan

Bili smo fantje različnih značajev, različne verske vzgoje in mišljenja, vendar pater med nami nikoli ni delal razlik. Verjel je, da vsak odgovarja zase. Vedno smo se zelo dobro razumeli. Ne spomnim se, da bi kdaj prišlo do kakšnega večjega prepira ali sovraštva med nami.

Leta 1963 smo fantje in nekateri drugi posamezniki po zamisli patra Bazilija brez kakršnih koli načrtov zgradili Lurško votlino. Kamenje smo nabirali v okolici Melbourne, kamor nas je vozil pater Bazilij. Roman Uršič in Jože Vah sta ga nato pripeljala v Kew. Z gradnjo Lurške votline je začel Štefan Srnc, dokončala pa sva jo jaz in Rudi Koloini s pomočjo fantov. Pater je bil zelo zaskrbljen in je budno pazil, da naju ne bi zasulo kamenje, ko sva odstranila opaž. Pri prvi polnočnici na dvorišču Baragovega doma se je zbralo

ogromno ljudi. Ob velikonočnih in božičnih praznikih je bilo zelo težko dobiti prosto cerkev za slovenske maše; vedno so bile zasedene za lastne farne potrebe. Zaradi tega so bile ob večjih praznikih slovenske maše darovane v pristnem domačem vzdušju na dvorišču Baragovega doma. Izkazala se je tudi potreba po skupnih grobovih za pokojne Slovence brez svojcev. Tam v Keilorju med številnimi rojaki že več let počivajo tudi pater Bazilij, sestra Romana in sestra Ema.

Kjer danes stoji cerkev, je bilo teniško igrišče, ki smo ga fantje uporabljali kot igrišče za odbojko. Ustanovili smo uspešno ekipo, ki je tekmovala po vsem Melbournu in osvojila prvo mesto v B kategoriji. Naš najzvestejši navijač je bil pater Bazilij, in marsikdaj tudi naš taksist. Ko se je začela gradnja cerkve, smo izgubili igrišče in naše udejstvovanje na tem področju se je na žalost končalo. Sam sem se spoprijel z novo odgovornostjo: z delom in nadzorom pri gradnji cerkve.

V življenju nisem srečal zavednejšega Slovenca, kot je bil pater Bazilij. Za Slovence in svoj narod bi naredil in žrtvoval vse, kljub osebni skromnosti, pa četudi pogostokrat brez hvaležnosti.

Enkrat v poznejšem pogovoru mi je zaupal, da je šlo skozi dom čez 1000 fantov. Svojčas je tukaj uživalo gostoljubje tudi po 45 stanovalcev hkrati. Veliko breme in odgovornost je nosila kuharica, vendar se tudi ona ni pritoževala. Fantje smo ji v večernih urah večkrat priskočili na pomoč s pomivanjem in pospravljanjem posode. V domu je vladalo prijetno, domače vzdušje, vedno smo imeli odlično hrano in oskrbo. Tukaj so se vrstile tudi številne poročne večerje, ko so se fantje poročili. Debat, kramljanja in družbe nam nikoli ni zmanjkalo. Bili smo svobodni in varni. Najlepših mladostnih sedem let sem preživel prav v Baragovem domu ter si pri-

dobil veliko prijateljev in znancev. Marsikateremu je življenje v domu vsaj malo olajšalo domotožje.

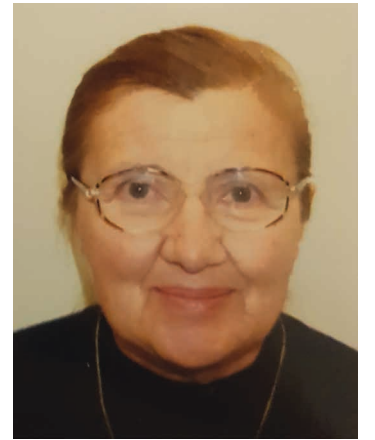
Še danes, po toliko letih, se vedno rad vračam v Kew. Obujam spomine na vse doživeto in sem neskončno hvaležen patru Baziliju, da me je ob prihodu v Melbourne vzel pod svojo streho vse do mojega poročnega dne.

Janez Vidovič, Vinko Kunc, Lojze Markič, p. Bazilij, Miro Krševan, Ivan Mihelj, Ivan Horvat

Kalejdoskop spominov Cilka Žagar

Že pol stoletja živim v Lightning Ridgu; to je turistično mestece, kjer rudarji z vsega sveta iščejo črne dragulje – opale mavričnih barv. Seveda rudarji večinoma živijo od upanja, tako kot vsi drugi igralci na srečo. Veliko zgodb in življenjepisov sem napisala o teh iskalcih opalov, ki so hoteli na hitro obogateti, da bi tako postali bolj privlačni in ljubljeni, bolj cenjeni in sprejeti v tujem svetu. Nekaj knjig sem napisala tudi o življenju avstralskih Slovencev in drugih priseljencev.

Od doma sem enajstletna odšla v Ljubljano in potrebovala sem intimno prijateljico, ki sem ji lahko zaupala strah, ljubezen, negotovost, radosti in bolečine. Pisava je postala moja zaupnica. V časopisu sem našla rubriko, kamor so mladi pisali svoje zgodbe. Tudi sama sem pošiljala tja pesmi in doživetja tistih dni. Vedno sem svoje male probleme reševala s pisanjem. Prevzeta od lepote ali žalosti sem pisala zgodbe in pesmice.

Knjižici pesmi sem dala naslov *Od tu do tja nikjer doma*. Ko načrtujem potovanje, še vedno rečem, da bom šla domov na Dobravo ob Krki. Tam so bile očetove pravlјice in mamine pesmi in prve skrivnostne pomladi.

Naša družina je bila zelo bogata. Mama je rekla, da za življenje potrebujemo samo vero, upanje in ljubezen. In tega je bilo pri nas doma zadosti.

Mama je sledila cerkvenim naukom in cerkvena praznovanja so dajala smisel našemu življenju. Mama nam je pripovedovala svetopisemske zgodbe in za zgled dajala zgodbe svetnikov. Ni čudno, da je bila moja prva želja postati svetnica. Res se mi zdi, da ni boljše moralne vzgoje, kot so jo poznali moji starši.

Vsi smo živeli tudi od upanja v lepšo prihodnost. Vsak večer smo molili in mama ni nikoli pozabila pristaviti: *kuge, lakote in vojske reši nas, o Gospod*.

Ljubezen je bila pri nas vedno doma. Ogromna, požrtvovalna in stalna. Le kako bi sicer moji starši poskrbeli za devet otrok, ki so vsi hoteli nekaj boljšega. Odšli smo od doma, v šole in po svetu. Edino najmlajša sestra Jožica, rojena po vojni, je ostala doma, da je nudila oskrbo staršem in dom vsem nam, ko smo se vračali. Poročila se je s sosedovim fantom in postala blagoslov naše družine.

Moj brat Valentin pravi: »Imeli smo dva hektarja zemlje in dve kravi. Starši so prodali telička in par svinj na leto. To je bil ves njihov dohodek, vendar se ne spomnim, da bi bili kdaj lačni ali da bi nas zeblo.«

Sama sem prve dinarje zaslužila, ko sem pri štirinajstih pri časopisu dobila prvo nagrado za zgodbo *Teliček*. Pisala sem, kako smo se veselili, da bomo dobili nove čevlje, ko bomo prodali telička, pa se je teliček rodil mrtev.

Mama je bila zelo iznajdljiva. Nemci so odhajali in izgubili ponjavo, pokrivalo za kamion. Iz nje je mama tisto zimo sešila obleke za vse nas. Še za plenice je ostalo.

Svetla lučka naše mladosti je bila bogata teta v Ameriki. Zbirala je stare obleke in nam jih pošiljala. Mama mi je iz rožnate plesne obleke naredila obleko za Telovo, da sem v procesiji trosila cvetje na poti v cerkev. To je bila zame skrivnostno sveta pomlad. Rožnata obleka v času, ko je Slovenija žalovala v črnini.

Vedno smo se veselili praznikov. Ker smo imeli ponavadi na mizi koruzne žgance, zelje, fižol in krompir, smo hrepeneli po belem kruhu, šunki in potici. Kako hrepeneče smo šteli dneve do praznikov. Zdaj, ko imamo vsega preveč, pogrešamo hrepenenje.

Moj oče je pripovedoval pravljice, v katerih je bilo hudo vedno kaznovano in dobro poplačano. Na koncu vseh zgodb so dobri ljudje živeli srečno do konca svojih dni. Vsi smo se veselili njegovih pravljič. Veliko je bral in nam je pripovedoval o svetu daleč stran od nas.

Nisem postala svetnica, rada pa bi poklonila svetništvu svojim staršem za skrb, vzgojo in ljubezen, ki so nam jih podarili.

Rodila sem se istega meseca, kot je Hitler napadel Rusijo. Seveda se ljudje niso zavedali, da sta se Hitler in Stalin malo pred tem dogovorila o medsebojnem nenapadanju in o tem, kako si bosta razdelila Evropo. Stalin si je izbral baltske države, Hitler pa balkanske. Vse te uboge državnice med dvema ognjema so bile tepene od obeh strani. Enkrat so jih »osvobodili« (okupirali) Rusi, potem so jih »osvobodili« (okupirali) Nemci. Tiste, ki so se veselili nemške osvoboditve, so kaznovali Rusi, in tiste, ki so slavili rusko osvobajanje, so kaznovali Nemci.

Slovenska oblast je organizirala domobrance, da bi branili Slovenijo pred rusko revolucijo. Rusija je bila ob koncu vojne na strani zmagovalcev, zato je na stotisoče

domobrancev iz vseh teh malih obmejnih državic bežalo pred komunisti v Avstrijo in Italijo. Ti begunci so postali problem za zahodne države, zato so jih Angleži vrnila Titu in Stalinu. Komunisti pa so jih preprosto pobili. Slovenija je postala masovno grobišče.

Nemškim vojnim zločincem so po mednarodnih zakonih sodili v Nürnbergu. Kaznovali so le malo voditeljev.

Še vedno ne vemo, kdo je bil bolj krut, Hitler ali Stalin.

Še vedno se spomnim vzklikanja v času teh umorov: Tito – Stalin – partija.

Kot učiteljica v Walgett leta 1975

Kdo so bili zločinci in kdo osvoboditelji? Od tod je naslov moje nedavne knjige: *Levo krilo – desno krilo – ista ptica*.

Kjer se sloni spopadejo, je trava poteptana, pravi afriški pregovor. V Sloveniji še vedno vlada razdor, ki je nastal kot posledica teh stalinističnih pobojev.

Po vojni, leta 1946, sem šla v šolo, kjer sta visela Titova slika in velik napis: Tito – Stalin – Partija. Pozdravljali smo: Za domovino – s Titom naprej. Smrt narodnim izdajalcem. Smrt fašizmu. Leta 1948 je bilo ponoči Stalinovo ime brez pojasnila izbrisano.

Doma smo imeli na stenah obešene slike Jezusa in Marije.

Bratstvo, ki so ga po vojni ponujali Slovencem, je imelo namen uničiti narodne identitete južnih Slovanov. Morali smo postati Jugoslovani, pomembno je bilo bratstvo in edinstvo.

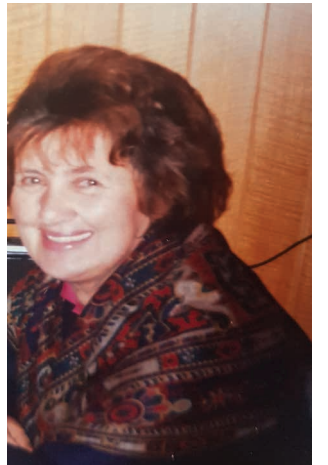
V Sloveniji sem bila učiteljica in vzgajala otroke v socialističnem duhu. Moj mož Jože je hotel delati več, da bi več zaslužil, toda to v komunizmu ni bilo dovoljeno. To je bilo nemoralno, sramotno in nepošteno v domovini, kjer vsi korakajo za zastavo in nihče ne prehiteva. Jože se je odločil, da gremo po svetu. Vsi begunci so ali bežali od krivic in zatiranja ali pa so šli po svetu, ker so iskali nekaj več. Na tisoče ambicioznih, sposobnih, svobodoljubnih ljudi je zapustilo Slovenijo. Seveda so njihova mesta zasedli begunci iz drugih krajev. Večina beguncev so sposobni delavni ljudje, zato sta Amerika in Avstralija hitro napredovali.

Včasih mi je rahlo žal, da sem zapustila naš slovenski raj, vendar sem hvaležna, da sem imela priložnost videti svet in spoznati druge kulture.

Slovenci v Avstraliji so uspešni in razmeroma bogati. Živijo v udobnih domovih in zaradi tega jih nihče nima za kriminalce. Čeprav smo prišli na tujo celino in nismo znali jezika, smo si zelo hitro zgradili lepe domove in klube, kjer smo se zbirali in skupaj praznovali. To ni bilo vseh jugoslovanskih ambasad, ki je imela nalogo netiti prepir med nami. Vseeno so bila naša druženja zelo prijetna.

Vedno sem bila učiteljica. Učila sem otroke in odrasle. Zraven sem brusila opale in v prostem času včasih celo rudarila. Žal mi je, da nisem imela več časa, da bi sinovoma povedala vse pravljice, ki mi jih je pripovedoval oče. Bile so svetla lučka moje mladosti. Seveda sem otrok vojne, ki me je tudi zaznamovala.

Ker sem bila pri tridesetih najstarejša na šoli v Lightning Ridgu so mislili, da imam največ izkušenj, zato sem dobila otroke s fizičnimi in duševnimi težavami. Hitro sem se vpisala na univerzo in dopisno študirala Special Education – kako reševati probleme teh otrok. Prvič so v šole vključili tudi staroselce; tako smo se skupaj prilagajali normam angleške izobrazbe. Zapisovala sem si, kar so mi o svoji kulturi povedali stari in mladi Aborigini. V knjige sem ujela to problematično prehodno obdobje. Povedali so mi, kaj je bilo zanje dobro in kaj je bilo hudo.

Belci so v Avstralijo prinesli alkohol, ki je Aborigine zapeljal v kriminal. Policija in sodišča so bili prezaposleni z njimi. Jaz sem se spet vpisala na dopisni študij, tokrat kriminologije, da bi bolje razumela njihove težave in jim pomagala. Kot pravi pridigar: Vse ima svoj čas. Je čas ubijanja in čas zdravljenja. Čas podiranja in čas zidanja. Je čas jokanja in čas veselja.

Zdaj vidim, da Slovenci nismo bili edini med dvema ognjema. Baltske države – Latvija, Estonija, Litva, Belorusija in Ukrajina – imajo zelo podobno zgodovino.

Leta 1991 so se Slovenija in baltske države osamosvojile. Gorbačovova Glasnost in Perestrojka sta dali glas narodom med obema ognjema, da zdaj lahko praznujemo našo neodvisnost.

V Avstraliji zdaj vsi praznujemo aborignsko kulturno oživljanje. Belci so dvesto let aktivno skušali uničiti to kulturo, zdaj pa staroselci spet izkazujejo svojo pripadnost s plesom, petjem in umetnostjo.

Ko sem se pred petdesetimi leti srečala z Aborigini, sem opazila, da so v strahu skrivali otroke, da jih ne bi vzela policija. Samo skrivaj so šepetali v svojem jeziku. V naših krajih sem bila ena prvih, ki so jo Aborigini sprejeli v svoje domove. Zapisala sem njihove pesmi, legende, zdravljenja in slovar tega plemena.

Z možem Jožetom

Aborigini so imeli okrog 300 različnih plemen in jezikov. Zdaj te njihove jezike poučujejo v šolah. Zdaj je čas Aboriginov. Oblast jim ponuja odškodnino za krivice iz preteklosti. Vračajo jim dostojanstvo in spoštovanje.

Mogoče je zdaj tudi čas, da se napiše poštena slovenska zgodovina.

Indijski pregovor pravi: »Na koncu bo vse prav. Če zdaj ni prav, to samo pomeni, da še ni konec.«

Tudi v Sloveniji se zdaj brusijo ideje in kritike z desnega in levega krila, da bi našle pravo pot.

S sinom Markom
in vnukom Danielom

Prav je, da lahko kritiziramo, toda kritiki bi morali pokazati boljšo pot v prihodnost in ne samo blatiti obstoječe oblasti. Z blatenjem se vsi umažemo.

Sloveniji želim, da bi se Slovenci imeli radi, ker smo dobri in pametni ljudje. Vsak od nas je pomemben za obstoj naroda. Spoštujmo eden drugega in sami sebe. Skušajmo poiskati tisto, kar nas združuje, ne tistega, kar nas razdvaja. Tisto skupno nas bo osrečilo in okrepilo. Bodimo ponosni na Slovenijo, nase in na svoj narod. Majhni smo, a če se imamo radi, smo večji in močnejši.

NAJ ŽIVI PESEM!

Kako lepo je v tem norem koronavirusnem času odpreti TV in gledati kaj drugega kot poročanje o koroni. Včeraj, v nedeljo 12. septembra 2021 zvečer, sem gledala The Voice Australia. Kot gledalka sem lahko glasovala za najboljšega pevca. Takoj je moja ljubljenska postala Bella Taylor Smith. Njen mentor je bil zdaj svetovno znani pevec Gai Sebastian, ki je mnogo let pred Bello postal zmagovalec te oddaje. Gai je za Bello izbral pesem *Molitev* pevca Andree Bocellija, ki sta jo zapela v duetu. Vsa dvorana je skočila na noge in Belli in Gaiu navdušeno zaploskala. Ploskali smo tudi gledalci oddaje, ki smo v veliki večini glasovali za novo pevsko zvezdo Bello. Prepričana sem, da jo bomo v prihodnjih dneh še večkrat slišali peti na različnih prireditvah.

Na prireditvi je mentor Gai Sebastian povabil Bello: »Po petih letih grem spet na glasbeno turnejo po Avstraliji in v veliko čast mi bo, če greš na to turnejo z menoj kot pevka, ki si danes svetu pokazala, kakšen dar imaš in da si prava umetnica. Ni treba, da mi takoj odgovoriš. Razmisli ...«

Bella pa mu je vsa srečna takoj odgovorila: »Hvala za povabilo, ki mi je v čast in ponos. Z veseljem bom sodelovala na tej glasbeni turneji in pela s teboj!«

Zakaj vam kot Slovenka pišem o tem v slovensko revijo *Misli*? Zato, ker sem srečna, da je zmaga pevka, ki se ne dere na »beat« glasbo, in ki svetu sporoča, da so pesmi Andree Bocellija lepe in moderne. Kot njegova *Molitev*, ki jo je zapela, in nas vodi k Bogu, k odrešenju, tudi v tem nesrečnem času delta koronavirusa.

Naj živi lepa pesem. In naj nas Bog varuje.

Ljubeče pozdrave iz Sydneyja, ki se bohoti v pomladnem cvetju. Mir in vse dobro Vam kličem iz srca.

Danica Petrič

P. DAVID ŠRUMPF OFM
47 Young Avenue
West Hindmarsh SA 5007
Poštni naslov:
PO Box 156
WELLAND SA 5007
Mobitel – p. David: 0497 097 783
Telefon v Melbournu:
03 9853 7787; E-mail:
slomission.adelaide@gmail.com

Tako kot povsod po svetu tudi naše življenje in življenje naše skupnosti kroji pandemija koronavirusa. V juliju in v začetku avgusta se tako nismo mogli zbirati pri mašah, ker sem moral po prihodu iz Viktorije ostati dva tedna v domači karanteni (to je bila že moja tretja karantena v Južni Avstraliji, devetkrat pa sem bil tudi na testu za koronavirus). Lepo pa je bilo, da smo lahko **skupaj praznovali praznik Marijinega vnebovzeta** 15. avgusta in smo tako, povezani z rojaki v Sloveniji in po vsem svetu, tudi mi obnovili **posvetitev slovenskega naroda Mariji Pomagaj**, ki kraljuje v našem narodnem svetišču na Brezjah. Ker bo potovanje tudi ob koncu septembra verjetno negotovo in se lahko zgodi, da se ne bomo mogli zbrati pri maši v naši cerkvi, sem ostal v Adelaidi še prvi dve nedelji v septembru. **O sporedu maš v prihodnje se bomo obvestili preko slovenskih oddaj radija 5EBI**, ki so na sporedu vsako sredo ob 7. uri zvečer in vsako nedeljo ob 2. uri popoldne na FM valovih 103,1 MHz. Hvala Rosemary in sodelavkam na radiu, da nas tako lepo obveščate.

Naj še tukaj ponovim poziv iz naših Oznanih: **Ste se že dali cepiti proti covidu-19? Tudi tako boste pripomogli, da se bomo lahko bolj redno zbirali pri slovenskih svetih mašah v naši cerkvi.**

Konstantin (Tine) Kramar je konec septembra praznoval 100. rojstni dan. Mi smo ga kot skupnost praznovali na očetovski dan v cerkvi in nato tudi v dvoranci. TINE, BOG VAS ŽIVI!

Adelaidska škofija se pripravlja na škofijski zbor, ki bo potekal sredi septembra in se zaključil ob koncu meseca. Uspeh tega zbora smo tudi mi podprli s posebno molitvijo, tisti, ki ste želeli, pa ste lahko s pomočjo posebnih kartic predlagali temo, ki naj jo zbor obravnava. **Škofijski zbor je priprava**

na Plenarni svet Cerkve v Avstraliji, ki bo potekal v začetku oktobra. Zaradi pandemije bodo zasedanja delno v živo (v Adelaidi), delno preko internetnih povezav. Tudi ta zbor, ki bo začrtal smernice življenja katoliške Cerkve v Avstraliji v prihodnjih letih in desetletjih, priporočam v molitev. **Hvala vsem, ki pomagatega, da so naša srečanja v cerkvi, in tudi v slovenskem klubu, lepa in prijetna.** Ne bom našteval imen, saj vem, da vsi vidimo tiste, ki se žrtvujejo in si prizadevajo za skupnost. Kot sta bila nekdanj **»angela varuha«** naše cerkve **Iva in Danilo Kresevič**, tako so sedaj

»angeli varuhi« **Angela Dodič, Marija Zagorc in John Macsai**. Ko sta Iva in Danilo skrbela za cerkev, je bilo okrog cerkve in hiše veliko več dela, zdaj pa skušamo okolico urediti tako, da bo čimbolj **»maintenance-free«**: število rož in grmičev okrog cerkve je takšno, da jih lahko zalivamo avtomatsko, oljke smo odstranili in nasadili nekaj dreves, ki ne potrebujejo oskrbe. Ko se bo žagovina od storov malo sprala in strohnela, bomo pripeljali še nekaj gramoza in ga razgrabili, še posebej ob ograji, kjer so rastle drevesa. Med tednom sicer mašujem štirikrat pri malteških sestrah v kapeli doma sv.

Čila in vesela: Branko in Roza Franco

Rafaela za starejše in štirikrat tudi v župnijski cerkvi v Lockleys. Ko pa sem sredi tedna našel nekaj prostih dni, **sem obiskal naše oddaljene in zveste rojake v Port Lincolnu**. Oddaljeni so po kilometrih, sicer pa spremljajo naše življenje v Adelaidi in drugod po Avstraliji. **Roza in Branko (Branco) Franco sta že dolga desetletja zvesta bralca Misli** (odkar sta se srečala s p. Bazilijem), in tudi njun sin John je naročnik **Misli**. Kmalu potem, ko sem prišel v Adelaido, sem jim obljubil, da jih bom obiskal, pred kratkim pa se je ponudila priložnost. Le zakaj nisem že davno obiskal tako zvestih in prijetnih ljudi, kot sta Roza in Branko? Hvala Bogu, sedaj sem jih!

Branko je prišel v Avstralijo leta 1956. Rojen je bil v bližini Rima slovenskim staršem iz

V začetku septembra lani sta praznovala 60-letnico poroke v cerkvi v Port Lincolnu.

Pogled na Port Lincoln z Winter Hilla

Lokev pri Lipici in Divači, in po vojni živel v Sloveniji. V srednjo Italijo so starše takrat poslali službovat. Leta 1960 se je vrnil v Slovenijo in se poročil z Rozo Ban iz vasi Bani nad Trstom, nato sta oba pripotovala v Avstralijo. Živela sta v Port Lincolnu in tam živi tudi njun sin John z družino, medtem kot drugi sin z ženo živi v New South Walesu.

Roza in Branko sta lani praznovala 60-letnico poroke, v začetku septembra pa je Branko, čil in veder, praznoval tudi 94. rojstni dan. Bog Vaju živi še naprej in – kot sem obljubil – se še srečamo!

NAŠI POKOJNI:

Roza in Branko Franco, s katerima sem pred leti prišel v stik, ko sta mi sporočila podatke o pokojnem rojaku,

sta mi povedala še o dveh pokojnicah, ki v *Mislih* še nista bili omenjeni. To sta:

DANICA TRBUŠIČ, roj. MILASINVIČ, stara 83 let. Umrla je 21. maja 2021 v Adelaidi, doma pa je bila v Port Lincolnu. Njen mož Ivan je že pokojni, prav tako brata Peter in Milan. Sožalje sinu Dannyju, bratu Simu, sestrama Dragici in Ljubi, ter drugim sorodnikom v Avstraliji in Sloveniji.

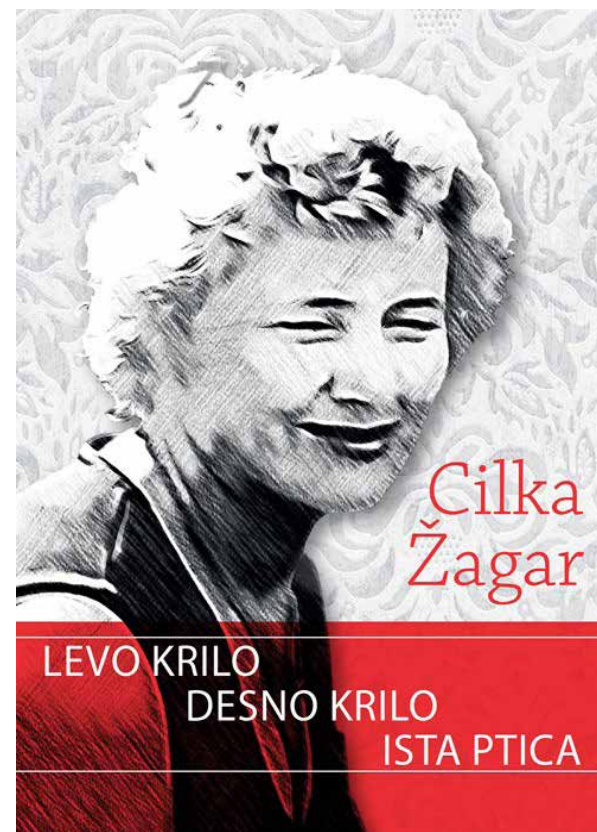
OLGA MEZINEC je umrla v Mount Gambieru 27. avgusta 2018 v starosti 88 let. Rojena je bila v Kostanjevici na Krasu. Od nje so se s pogrebno mašo, 4. septembra 2018, poslovili v St. Paul's Church in jo po maši pospremili na Carinya Gardens Lawn Cemetery, kjer počiva ob svojem možu Jožefu. Sožalje otrokom Sonji, Lidiji, Davidu in Nadi ter njihovim družinam.

Whyalla je imela težko industrijo – in tudi nekaj naših rojakov je živel tam.

Cilka Žagar: Levo krilo – desno krilo – ista ptica

Knjiga je izšla letos pri tržaški založbi Mladika

Spominska pripoved Cilke Žagar, *Levo krilo – desno krilo – ista ptica*, je na prvi pogled nenavadna pripoved o slovenskem izseljeništvu in tisti, zdaj že dobro znani slovenski sposobnosti o preživetju v tujem okolju. Gre za ganljivo, mnogoplastno, osebnoizpovedno delo z elementi neizbrisne tragedije, ki zajema široko paletu človekovega bivanja, tako prostorskega kot časovnega in tudi psihoanalitsko-filozofskega.

Ne moremo se izogniti dejstvu, da je temeljno gibalno človeških usod, ki se prepletajo v skorajda romaneskni, do skrajnosti napeti, a pravzaprav dokumentarno resnični zgodbi, v komunistični revoluciji, ki so jo vrli Slovenci izpeljali v prelomnem času druge svetovne vojne, ko je bil slovenski narod zaradi pogubnih iztrebljevalskih okupatorskih ideologij in odkritega morilskega nasilja, na robu obstoja. S tem

so slovenski komunisti napravili uverturo v nacionalno tragedijo. Revolucionarji so brezobzirno izrabili že tako obupno zaostrene eksistenčne razmere, se s krvavimi medvojnimi in poveljnimi poboji zavihteli na oblast, in vzpostavili absurden in nihilističen sistem, ki je celo prekašal okupatorjevega! Danes nam je to bolj poznano, saj so izšla številna dela, ki o tem neizpodbitno pričajo. Za slovenskega človeka, ki je odraščal v predvojnem času, pa je bilo takšno ravnanje njegovih lastnih sosedov in sonarodnjakov nekaj absolutno nedojemljivega.

Iz te, do roba blaznosti prignane, slovenske družbe, ki ji je grozilo iztrebljenje – a ne zaradi okupatorja, pač pa zaradi domačih revolucionarjev – se je slovenski narod proti svoji volji, da bi ubežal smrti in preganjanju, podal širom po svetu, od Avstralije do Kanade. S seboj je vzel neodtujljivo popotnico narodne zavednosti, slovenskega jezika in kulture, ter nenazadnje osebnega ponosa in vere vase. V trenutkih obupa mu je krščanska vera dajala trdno osebno oporo in bila trajen navdih na poti preživetja.

Cilka Žagar je z možem Jožetom doživela prav tako paradigmatsko usodo. Ko danes prebiramo te zgodbe, se nam zdi nenavadno dejstvo, da so ti ljudje pobegnili pred zverinskostjo lastnega naroda, lastnih ljudi, ki niso pomišljali, kakšna sredstva bi uporabili za ugonabljanje sonarodnjakov. To je pravzaprav svetovni unikum! Ob nepojmljivo absurdno zasnovanem gospodarskem sistemu in skrajnem nasilju je pravi čudež, da je slovenski narod sploh preživel. A seveda ne brez posledic. Kot pravilno ugotavlja Cilka, si je, ob silovitih in pogubnih energijah, zlomil hrbtenico. Danes se to kaže v človeški brezbriznosti do nacionalnih atributov, posmehljivem in podcenjujočem odnosu do slovenske kulture in komično mevžastih nastopih slovenskih politikov.

Tuje okolje se je praviloma izkazovalo za gostoljubnejše od domačega: premraženim neznancom-beguncem iz slovenskih krajev so tujci dali jesti, nudili so jim toplo zatočišče. Če so jih doma poniževali in sramotili, ker se niso podredili rdečim oblastnikom, so jim tujci dali možnost, da zaživijo častno življenje in se izkažejo. Ker so Slovenci kakovostni ljudje, jim ni bilo težko preživeti v tujem okolju, kjer so se zaradi svojih sposobnosti zlahka uveljavili, si ustvarili družino in kulturno okolje, v katerem so ohranili svoj jezik in vero. Velikokrat pridemo v skušnjava, da bi rekli, da se je najboljši del slovenskega naroda pravzaprav izselil. Nekaj je resnice v tem. Ne gre le za kolumbovski duh odkrivanja novih svetov, gre tudi za pogum, ki so ga ti ljudje morali imeti, medtem ko je doma lahko preživela strahopetnost. V knjigi se srečamo s pravim kalejdoskopom nenavadnih likov, ki so se izselili iz male Slovenije, da bi si ustvarili boljše življenje sredi oddaljene Avstralije. Knjiga je opremljena s številnimi fotografijami in njeno sporočilo je podano v najrazličnejših pripovednih zvrsteh – od osebnih pripovedi nastopajočih, do dnevniških zapisov in filozofskih razglabljanj same avtorice in njenih bližnjih.

V časovnem pogledu Cilkina zgodba zajema razpon od njenega pravljičnega otroštva na bregovih reke Krke do izkušenih in preizkušenih zrelih let, ki jih je dočakala s svojo družino v Avstraliji. Zgodba je preplet nenavadnih dogodkov v eksotičnih krajih, kjer se je morala vsa njena družina nemalokrat izkazati z iznajdljivostjo in improvizacijo. Tako na začetku, ko so morali poprijeti za vsako delo, kot tudi kasneje, ko so rudarili in iskali opale, se znašli v pravem babilonu različnih narodov in globoko spoznali avstralsko družbo. Posebej zanimive so strani, kjer spoznavamo aboriginsko kulturo in družbeno dinamiko teh staroselcev, ki je izjemno izvirna, tako kot njihovo poreklo. Zanimive so tudi usode ljudi, ki pripovedujejo svoje osebne zgodbe.

Tu začnemo odkrivati drugo plat avtoričine pripovedi, ki je dosledno poštena in nam v bistvu razkriva njeno osebno dramo. Ta ni nič manj napeta, kot je tista v širšem zgodovinskem okviru: ta širši okvir je namreč določal njeno dramo v ožjem okviru, tako da se celotno delo odvija v tragični napetosti zunanjega manifestativnega sveta. V dobršni meri je prvi, zunanji svet, pogojeval še razklanost v drugem, intimnem avtoričinem svetu. A pred seboj imamo protagoniste z neverjetno energijo in čvrstostjo, ki uspejo premagati še tako težke ovire.

Možnosti za refleksijo ob opisu življenjske zgodbe ne zmanjka; avtorica si ves čas zastavlja temeljna filozofska vprašanja o smislu našega obstoja in obstoju Boga. V svojem iskanju življenjskega smisla je ves čas originalna in optimistična, ko se zoperstavlja ničevosti z vztrajnim in iskrenim iskanjem in spraševanjem o smiselnosti človekovega ravnanja. To jo vodi do samega izvora svetle in temne plati človekove biti, katere hipotetični izvor naj bi bil v Kreatorju/Bogu samem. Z dinamičnim izmenjavanjem dogajanja na miselnem in pojavnem nivoju, ustvarja avtorica dodatno napetost tako, da dodaja še dramatičnost približevanja neizogibnega konca svojega soproga. Slovenski bralec tako dobi priložnost za premišljanje o trdoživem in neugnanem iskanju preživetja v trdih in neprijaznih razmerah, tako srbske internacije, kot tudi v nori povojni slovenski družbi, a tudi v nam dokaj tujem, anglosaško privilegiranem avstralskem okolju. Samo na Jožetovem primeru lahko izmerimo silovit napor slovenskega človeka; od opisov Jožetovega otroštva do trpečega ugašanja njegove življenjske moči. Rečemo lahko samo: kakšni enkratni ljudje!

Dokumentarno-romaneskna pripoved Cilke Žagar ni preprosto izseljeniško čtivo, pač pa z bogatimi psihološkimi in filozofskimi dognanji nabita življenjska pripoved, ki slehernemu bralcu ponuja obilo možnosti za poglobljen osebni razmislek.

Tone Perčič

Razmišljanja

Cilka Žagar

Covid 19

We are all in it, se sliši od vsepovsod. Ljudje smo se počutili zelo mogočni, dokler ni vse napadel isti nevidni virus. Zdaj se počutimo ogroženi.

V preteklosti smo zaupali voditeljem v zdravstvu, znanosti in politiki, zdaj pa vidimo, da tudi oni niso vsemogočni. Skušajo pomagati, kot najbolje vejo in znajo. Povsod so protesti: »Zakaj smo jih volili, plačani so za to, da nekaj ukrenejo.«

Ljudje trdijo, da nihče nikomur več ne verjame, ker vsi lažejo.

Skupni sovražnik je združil svet. Zdaj smo vsi odgovorni za obrambo in varnost. Varnost in obramba sta osnovni potrebi; preživetje brez strahu je življenjska nuja.

Spomnim se starega reka: *Bog nas obvaruj zanimivih časov*. Novinarji tekmujejo, da bi posredovali čimbolj pretresljive novice. Adi Smolar pravi v svoji pesmi: »Če svet prijazen bi postal, le kdo bi cajtenge še bral.« Nič ne ostane skrito

pred novinarji. Samo obraze skrivamo pod maske, ker se bojimo ljudi, in je vsak dotik lahko usoden.

Vsi govorimo in nihče ne posluša. Naši pogovori so dolgočasni, ker vsi ponujamo iste informacije. Ne prepiramo se več. Google ve vse.

Ljudje vseprek ponujajo tudi lastne nasvete v stilu: »Če bi jaz imel oblast ...«

Vsi poznamo zgodbo o miškah, ki so postale nadloga. Priskrbeli so mačke, da polovijo miši. Ko je bilo preveč mačk, so nanje nahujskali pse. Ko je bilo preveč psov, so poklicali slona, a tega so spet napadle miške. Počutimo se nezaščiteni, ker tisti, ki smo jim zaupali, niso vsemogočni.

Rojstni dan

Danes zjutraj je pozvonil telefon in nekdo mi je zapel za srečen rojstni dan. Dolgo sem poslušala prijeten moški glas, ki ga nisem prepoznala. Na koncu se predstavi: pater Simon Peter.

Kol'kor kapljic tolko let, Bog nam daj na svet živet ... S pesmijo me je popeljal domov, v zidanico sestre Jožice, kjer smo peli ob zadnjem obisku Slovenije.

Vedno sem rada pela. Nisem posebno dobra pevka, a petje me je zmeraj osrečevalo. Ko se srečam z bivšimi učenci, se pogosto spominjajo: »Oh, kako smo peli.« To so najlepši spomini na šolske dni. Moji aboriginski otroci so še posebej radi peli. Vsakemu sem dala pesmarico, tako da so se s petjem učili tudi brati. Petje vzpodbuja, združuje, sprošča in oživlja.

Moj sin Marjan je omenil, da mu je bilo všeč, ko smo bili v gostilni v Sloveniji in je v kotu začel nekdo peti. Kmalu smo vsi peli in pesem je odmevala po vsem prostoru. Tako smo ob prihodu v Avstralijo peli tudi v slovenskih klubih. Petje nas je spominjalo na Slovenijo, dom, družino, na mladost in ljubezen.

Ko sem brala življenjepis latvijskega pisca, so mi ostale v spominu njegove besede: »Peli smo, da ne bi zmrznili, ko so nas Rusi poslali v Sibirijo.«

Pesem govori o vsem, kar je v nas. Avstralci malo pojejo. Ker smo Avstralci večkulturna družba, mogoče nimamo pesmi, ki bi nas spominjale na skupno mladost in dom. Na splošno zdaj vsi manj pojemo in bolj poslušamo, kako drugi pojejo, čeprav s poslušanjem ne moremo izraziti in doživeti vseh svojih čustev.

Večkrat se spominjam svojih potovanj po Sloveniji s sinovoma. Potrpežljivo sta poslušala, ko sem s svojimi vrstniki obujala spomine. Na žalost se moja otroka nista imela česa spominjati in jima je bilo dolgčas. Tudi njuni družini, ki ne razumeta slovensko, sta komaj čakali, da gremo. Šele zdaj se zavedam, da to zanje ni bilo prijetno, ker moji spomini niso bili del njihovega življenja. Včasih mi je žal, da nimamo skupnih spominov; včasih mi je celo žal, da sinova nista odrasčala v Sloveniji. Kot pravi avstralski pregovor: »Potice ne moreš hkrati imeti in pojesti ...«

Na televiziji gledam tjujnje, ki živijo v belini snega, in za seboj ne puščajo nobenih sledov ali umazanije. Življenje jim je ena sama skrb za preživetje mladičev. Oh, kako skrivnostno svečan je njihov načrt za preživetje.

Bog nam je vsem dal življenje in načrt za življenjsko pot. Moje rože poznajo datum vsakoletnega razcveta, sadje rodi ob svojem času, ptice spletajo gnezda v svoji sezoni, mravlje najdejo pot do mojih zalog hrane. Vse je, kot mora biti. Vse je urejeno po nevidnem božjem načrtu.

Pravi Pridigar v Svetem pismu: »Rodovi odhajajo, rodovi prihajajo, svet pa vedno ostaja.« Tudi ljudem je Bog podaril načrt za življenje. Seveda si domišljamo, da smo bolj pametni kot ptice, ker imamo priročnike za vse priložnosti in veliko beremo. Šolamo se in odkrivamo vedno nove resnice. Domišljamo si, kako smo pametni, mogočni in bogati. Včasih se celo ponašamo s tem, da smo gospodarji svojega življenja. Ko pa gledamo katastrofe okrog nas, se začudeno sprašujemo, zakaj Bog to dovoli. Krivimo Boga, ker življenje ne poteka po naših načrtih. Krivimo Boga, da se ne drži naših zakonov in tradicij. Ali nas Bog samo opominja, naj ne bomo prevzetni in preponosni zaradi svojih sposobnosti? Ali smo ljudje edino živo bitje, ki s svojo pametjo skruni naravo in podnebje? Pravi Pridigar v Svetem pismu: »Kjer je veliko modrosti, je veliko žalosti, kdor si več znanje, si več bolečino.«

S širšim znanjem samo razširimo obseg neznanja. Pod najmanjšim se skriva še manjše, za največjim je še večje. Neskončnosti in večnosti še ne znamo izmeriti.

Zadnje čase dobivam veliko opozoril v zvezi s koronavirusom. Nekaj jih je proti cepljenju, nekaj jih je za cepljenje. Vznemirjajo pa me predvsem prerokbe o koncu sveta. Krivi preroki skušajo prestrašiti ljudi, da bi jih uvrstili v svoje vrste. Strašijo z Bogom, da bi jih ljudje ubogali. Kaj ni Jezus rekel: »Za tisti dan ali uro pa ne ve nihče, ne angeli v nebesih, ne Sin, ampak samo Oče.«

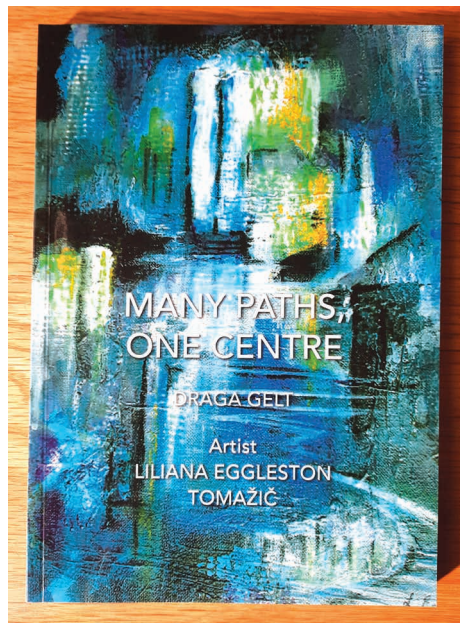

Bogata žetev Drage Gelt

Pred kratkim sta v angleškem jeziku izšli dve knjigi naše požrtvovalne in nadarjene gospe Drage Gelt. Zbirka poezije nosi naslov »Many Paths, One Centre«. Druga knjiga »Starburst II« pa je zbirka kratkih pripovedi.

Poezije so razdeljene v sedem sklopov in epilog z vprašanjem *Kje?* Posebno vrednost daje zbirki poezije oprema z enaindvajsetimi kvalitetnimi in umetniško dobro zamišljenimi abstraktnimi slikami, ki jih je, tako kot platnice, domiselno narisala gospa Lilijana Eggleston Tomažič.

Navdušeno in z velikim zanimanjem sem odprl knjigo poezije in se začuden ustavil že pri prvi pesmi *The Morning Dew Still Glitters*, kjer je nekako po otročje zapisano: »Zamisli se, bili smo samo oči ...«

Radoveden sem zajel sapo, segel globlje v svojo notranjost in ugotovil, da mi je avtorica s to filozofsko potezo na široko odprla pamet, da sem začel razglablјati o skrivnostih oči, duha in vida. Ob prvem pomisleku so mi že padli v oči začetni verzni klicaji pesmi, s katerimi nam nekako skrivno predstavlјa globlјo misel, ki pravi: če bi imeli oči, bi videli, kar ne vidimo ob prižgani svetilki sredi belega dne. Videli bi tisto, kar vidi ona miže.

In kaj vidi ona?

Berem, razmišlјam, čitam pesem za pesmijo, stran za stranjo.

Same oči so je! Prepričal sem se: z očmi gleda, vidi, sodi, objema, obsoja, tolaži; vidi veselje in žalost, brezsrdnost, solze, krivice, trpljenje, bolečino, mraz, krivico, laž, upanje, ljubezen. Njene oči ne lažejo. Njena beseda je bogastvo, polno izkušenj.

Pesnica Draga, skozi prste nam vidi v oči! Vidi, ko gledamo: jezno, pisano, srepo, debelo, izpod čela. Kar vidi, nam opiše s toplim pogledom. Njena vidna vsevidnost je vseobsegajoča. Ne pobeša oči od sramu, ne gleda na eno oko, ne zavija z očmi. Ko se njena duša dvigne v luč videnja, z očmi vidi v našo dušo. V plesu upanja in ljubezni se zagleda v oči večne resnice.

Poetično se ukvarja s sanjskimi čustvi podzavestno doživlјajskih misli kreativne izpolnitve in se izpostavlјa sočloveku. Draga nam odkriva in pokaže naše nevidne lastnosti, obenem nam predstavlјa samo sebe, z verzi odkriva skrite lastnosti svoje duševne stiske in njen odnos do narave.

Berem naprej, razglablјam, srce mi poskakuje v prsih, kot bi v njem igrale cimbele, ko oddaja misli in se kot vrtnec razpenja med vprašanji in smiselnostjo, združuje in ustvarja zvezo telesa in duše.

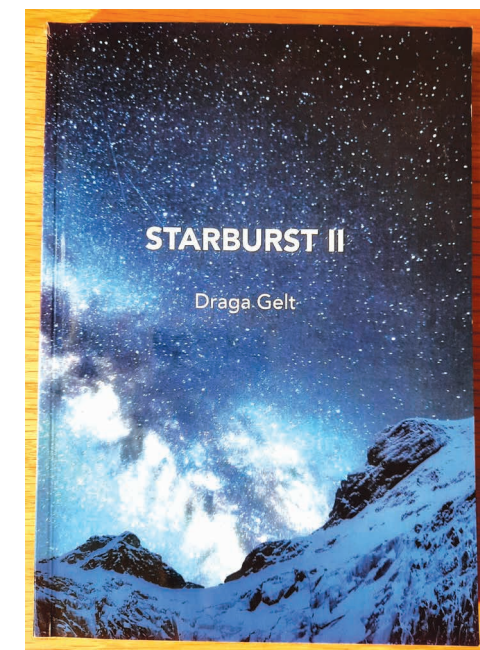
Besede ji drsijo gladko, polzijo kot rosa z lista na list. Strani polni z ljubeznijo, upanjem, odpuščanjem. Na strani 34 vzklіkne kot desetletna deklica: »Življenje je kakor igrača ...« Vse vidi, vse čuti, vse beleži. Vseskozi se mešajo bolečina in radost, sonce in dež. Vse povezuje z duhovnostjo in sanjami. Na perutih luči poleti od srca do srca in poplesuje v upanju, da si, ko utihne z besedo, odprtih oči neskončno veselo zapoje. Takrat so trenutki, ko se osvobodi vseh tegob in nima v srcu nič drugega kot dobroto, resnico in ljubezen. Ko začuti lepoto, se z mislјijo dotakne duše, da v srce vnaša sladko ugodje. Njen ples srca pa je upanje za jutrišnje sanje. Prepričan sem, da bo z njene delovne mize prišlo še veliko lepega.

Končno nam v sklepnem vprašanju *Kje?* nahrani dušo in nas poživlјi, da ne bi stoje zadremali; globoko čustveno in ganlјivo nam pove, da to, kar iščemo, najdemo v lastnih srcih. O sebi je prepričana, da ji nihče ne more vzeti vere, ljubezni in bogastva srca.

Za nameček je na zadnji strani zabeležen še vsa njena dosedanja bogata bera.

* * *

Glede proznega dela pa se mi zdi, da ko gospa Draga Gelt piše pripovedi, gleda in vidi s štirimi očmi. Njeno opisovanje je slikanje, saj ko piše, obenem vidi: levo, desno, spredaj, zadaj, popolno in natančno. Skratka, ko berem, mi daje občutek, da se sam vrtim sredi njenih prizorov in dogajanja. Ko na primer opisuje ženski portret, uporabi zelo malo besed, obenem pa tako veliko pove, ker vidi in beleži vsako malo črto, vsako piko, vsak gib in potezo posebej. Vsak miglјaj oči ji tako razgali ter prezrači dušo.

Platnice je naslikala in opremila sama. Spet se lahko prepričamo, da enako spretno suka čopič in pisalo.

Da pokažemo svetu ta naš tako žlahtni kranjski cvet, se spodobi, da jo dvignemo na rokah in ponesemo prek Avstralije v širni svet. To bomo najlažje naredili tako, da našim otrokom, vnukom, nečakom in prijateljem namesto čokolade podarimo njene knjige, ki jim bodo trajen zaklad in ponos.

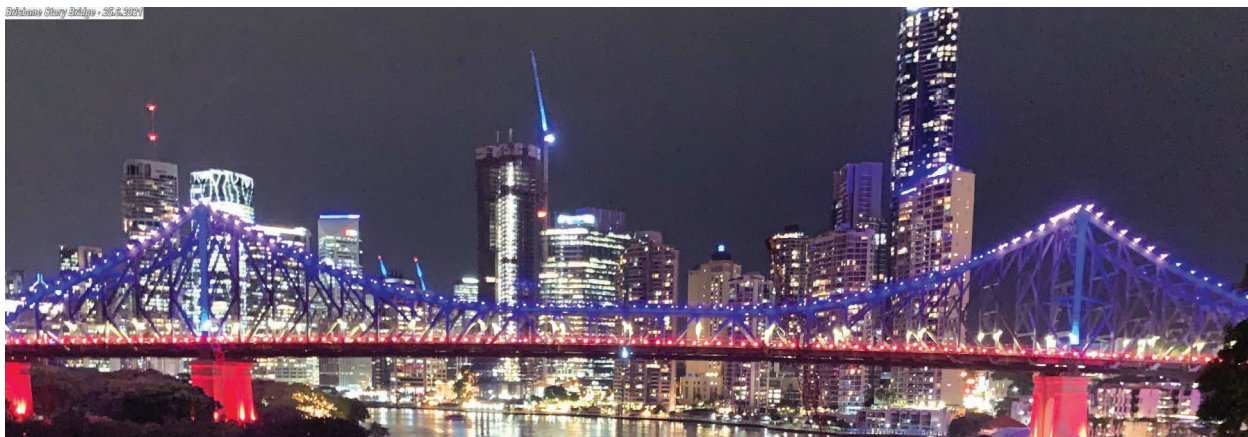
Gospa Draga Gelt, hvala za vaš plemeniti trud!

Ivan Legiša

Iz Kraljičine dežele – Queenslanda

Mirko Cuderman

Rad bi dodal še sliko brisbanskega mosta Story Bridge, razsvetljenega s slovensko trobojnico na dan slovenske samostojnosti. Ta fotografija je vsekakor zgodovinskega pomena, saj je to prvič, da je bil naš most odet v barve slovenske zastave. To je lepo priznanje našemu mlademu narodu ob 30-letnici samostojne Republike Slovenije, in prav je, da vsi vidijo, kakšen je videti naš slavni brisbanski most v slovenskih barvah. Most je bil po petih letih gradnje odprt junija 1940. Dolg je 777 metrov, visok 47 metrov in se pne 30 metrov nad reko Brisbane. Naš rojak, zdaj že pokojni Anton Konda, ki je prišel v Avstralijo že leta 1938, mi je večkrat s ponosom pripovedoval, da je tudi sam pomagal pri gradnji tega mostu. Story Bridge je bil in je še vedno ikona mesta Brisbane. Ko je Avstralijo leta 1968 (28 let po odprtju mostu) obiskal prvi slovenski škof Janez Jenko, smo mu za spomin na obisk naše skupnosti v Brisbanu podarili knjigo s slikami Story Bridga. V tistih časih je bilo tukaj malo Slovencev, in zato smo toliko bolj cenili slovensko družbo in obiske iz domovine. Rojaki so se začeli zbirati šele leta 1952–54. Eno prvih društvenih imetij so bile društvene lesene klopi, ki jih je za skupnost naredil Belokranjec Tone Konda (umrl je novembra 1998). To omenjam, ker se spomnim pokojnega Toneta vsakokrat, ko se vozim čez naš znameniti brisbanski most.

Naš zvesti član slovenske skupnosti, pokojni **JOŽE VOHAR**, nas je zapustil 8. julija 2020. Posledica padca doma so bile zdravstvene komplikacije in kmalu zatem je umrl v bolnici na Gold Coastu. Rojen je bil v Prekmurju, v Beltincih, 9. aprila 1936. V družini je bilo osem otrok. Vsi so že pokojni, razen njegove sestre Nade v Ljubljani. V Avstralijo je Jože prišel že leta 1957. Za njim je kmalu prišla sovaščanka Pavla Žižek in leta 1959 ju je pater Bazilij poročil v cerkvi svetega Avgušтина v Yarravillu v Melbournu. Jože je bil po poklicu kovač, a je tukaj ves čas delal v kovinski industriji kot »Fitter and Turner«. Bil je zvest podpornik društva

Lipa in več let tudi zaupnik slovenske kapelice Marije Pomagaj v Marijini dolini. Pogreb pokojnega Jožeta je opravil njihov župnik na Gold Coastu, v cerkvi Marrimac v Ashmoru. Pokojni Jože zapušča vdovo Pavlo in sinova Joeja in Stana. Pokopan je na pokopališču Southport Lawn Cemetery.

Tudi letos smo morali, tako kot lani, praznovati 12. obletnico blagoslovitve Marijine kapelice brez slovenskega duhovnika. Pogrešali smo patra Darka, in prepričan sem, da si je tudi on želel biti z nami v Marijini dolini. Toda ni vse tako, kot si sami želimo. Pater Darko ima v Sydneyju »lockdown« že drugo leto. Vseeno je bilo praznovanje uspešno. Mladi pavlinski pater Jeremy je daroval sveto mašo skupaj s predstojnikom p. Albertom in p. Antonyjem. Poudaril je pomen letnega srečanja, molitve k Bogu in posvetitve Marijinemu Srcu. Po maši smo šli skupaj v procesiji do naše slovenske kapelice in molili rožni venec. Tam je p. Jeremy opravil molitve in litanije Matere Božje. Jože Čeh nam je pri kapelici lepo zapel: »Lepa si, lep si, roža Marija ...«, v svetišču pa obhajilno pesem *Hvali svet Odrešenika*. Hvaležni smo Jožetu, da je kljub zdravstvenim težavam s svojim mogočnim glasom obar-

val celoten obred s slovenskim vzdušjem. Letos nas je bilo navzočih več kot lani. Društvo Planinka pa je povabilo navzoče člane in prijatelje na skupno kosilo, kjer smo nadaljevali z veselimi srečanjem.

Člani društva Planinka se še vedno redno mesečno srečujejo v športnem klubu v Sunnybanku na

skupnem kosilu, kljub raznim kratkotrajnim oviram z maskami, ki naj bi nas ščitile pred virusom. Redna srečanja utrjujejo prijateljske vezi, ki smo jih spletli v dolgih letih društvenega delovanja. Pri tem se spomnimo sodelavcev, ki praznujejo svoje letne mejnike – rojstne dneve. V nedeljo, 18. julija, smo nazdravili

Karlu Knapu ob njegovi 90-letnici. Ob tem sem se spomnil, kako je pred dvanajstimi leti, ko smo gradili društveno kapelico, Karel še urno in spretno pokrival streho kapelice. Karlu čestitamo in mu želimo vsega dobrega v domači družbi, ob dobrem kozarcu vina.

Ob 12. obletnici kapelice Marije Pomagaj, ki je bila ravno na moj praznik, so tudi meni pripravili presenečenje z okusno torto in petjem ob spremljavi harmonike. Hvala vsem. Domača družba veliko pomeni vedno in povsod, zato je prav, da jo cenimo.

triglav
mountiesgroup

80-84 Brisbane Road
St. John's Park NSW 2176
Tel: (02) 9426-1000
E-mail: triglavinfo@mountiesgroup.com.au
Piše: Martha Magajna: (02) 9609 6057

Mounties Group

CareFlight Announcement

Careflight je avstralska reševalna dobrodelna organizacija za nujno in hitro pomoč pri nesrečah, poškodbah in nenadnih boleznih. Ustanovljena je bila leta 1986 in z njeno pomočjo so rešili že ogromno življenj. Takšna pomoč pride še posebej prav, če je treba bolnika na hitro prepeljati v bolnišnico ali h kateremu od zdravnikov specialistov. Dale Hunt, izvršni direktor skupine klubov Mounties, je na svoji koži občutil, kako pomembno je delo te organizacije, saj je ekipa CareFlighta rešila življenje njegovemu sinu.

»Brez CareFlighta mojega sina danes ne bi bilo tukaj. To iskreno verjamem in vem, da je še veliko drugih, ki mislijo tako, kot jaz,« je dejal gospod Hunt. Povedal je, da je Mounties Group podpisala petletno pogodbo za uporabo helikopterja CareFlight in z njo podprla to dobrodelno organizacijo. Lahko smo izjemno ponosni na popolnoma nov Airbus H145 – enega najnaprednejših

letalskih helikopterjev z najsodobnejšo tehnologijo. Čeprav nam omejitve zaradi kovida preprečujejo, da bi si ga pobliže ogledali, lahko helikopter z značilnimi pisanimi črtami Mounties spremljamo na nebu.

Mounties Care, pionirska zdravstvena služba Mounties, je podpisala pogodbo, ki v zgodovini avstralskih klubov predstavlja največji paket sponzorstva in podpore skupnosti. Helikopter Mounties Care – CareFlight je namenjen reševanju življenj v Velikem Sydneyju, na srednji obali in v Blue Mountains.

Kevin Ingram, predsednik skupine Mounties, je dejal, da imamo z ekipo organizacije CareFlight 11-letno skupno zgodovino, saj so oboje podpirale donacije skupnosti in programa ClubGRANTS.

»CareFlight je avstralska ustanova, ki rešuje življenja,« je dejal gospod Ingram. »Z dvigom našega partnerstva na višjo raven, so storitve helikopterja CareFlight na voljo članom skupnosti, ki so v stiski. To je naslednji korak v skrbi za izboljšanje življenja naših članov in

naše skupnosti, na kar so naši ustanovitelji, odbor in člani lahko resnično ponosni.«

Mick Frewen, izvršni direktor

MOUNTIES CARE

ARE PROUD NAMING SPONSOR OF THE

CAREFLIGHT RAPID
RESPONSE HELICOPTER

podjetja CareFlight, pa je dejal, da je bila podpora skupine klubov Mounties »neprecenljiva«.

»Njihova neomajna zavezanost nam je omogočila, da smo razširili naše storitve, in tako rešili še več življenj, za kar smo jim resnično hvaležni,« je dejal. »Organizacija CareFlight je za opravljanje svojega dela odvisna od

podpore podjetij in skupnosti. Takšna podpora je zagotovilo, da bo svoje poslanstvo lahko uspešno opravljala tudi v prihodnjih letih.«

Prejšnji teden je Airbus H145 deloval po vsem NSW. Ko bodo omejitve odpravljene, bodo klubi helikopter pripeljali na svoje lokacije, da ga bodo lahko člani od blizu občudovali.

Zaradi koronavirusa so zaprti vsi klubi Mounties, tako kot večina klubov v NSW. Uprava klubov je za mesto testiranja na covid-19 pred kratkim ponudila svoje veliko parkirišče na Humphries Roadu. Kjer je ponavadi parkiranih na stotine avtomobilov, zdaj ljudje v dolgih vrstah čakajo na pregled, kot povsod drugod po Velikem Sydneyju.

**NEW DATE FOR EVENT:
30th ANNIVERSARY OF SLOVENIAN INDEPENDENCE AND
NSW SLOVENIAN COMMUNITY AWARDS 2020 – 26th of June 2022**

Dear Everyone,

Due to the ongoing Covid situation across Sydney, it makes the 30th Anniversary of Slovenian Independence and NSW Community Awards function at Mounties originally planned for 27th June, and then planned for Sunday, 17th October, impossible to go ahead.

Therefore, the Event Organising Committee have set a new date for the event: Sunday 26th June, 2022 at 11.30am.

Thank you in advance for your continued understanding and support.

On behalf of the 30th Anniversary of Slovenian Independence Committee and Management of Mounties, we look forward to seeing you all at this event.

Kind regards

Walter Šuber,
Chairman of the Event Organising Committee

ŽIVALSKKE ZGODE IN NEZGODE

Katarina Mahnič

Vrag na vasi

Tole je zgodba o Kokiju, meniškem papagaju. Povedal mi jo je prijatelj, in še zdaj se mi hecno zdi, da takšno ime nosijo ptice, ki so bolj vragi kot menihi.

Kokija si je pred nekaj leti kupil njegov brat, čeprav glede na povprečen videz ni bil ravno poceni. Velik je bil kot nimfa in barve orehovega listja, tak rumenozelen. Brat je živel v mestnem bloku in Koki je s svojo glasnostjo vsem sosedom kmalu zrasel čez glavo. Stalno so se pritoževali, pa se je brat naveličal in ga odnesel k staršem na vas.

»Tamle za skedenj k drugim živalim ga daj,« je rekel ata.

Koki se je hitro udomačil med kokošmi, petelini, racami in purani, jih mojstrsko oponašal in se odločil, da se tudi njemu ne ljubi kaj prida leteti. Maček se ga je bal kot hudič križa, saj ga je s kljunom skoraj masakriral. Važen kot pav se je sprehajal po dvorišču, spat pa je odletel na brajdo.

Kadar je družina sedela pod brajdo, je Koki čepel pri njih, saj je oboževal družbo. Pobral je vse besede, ki jih je slišal, in se ni pustil odgnati. Ko je njegovo kričanje postalo nevzdržno, so ga morali odnesti nazaj k skednju. Kadar so bili pri hiši obiski in je izobčen na brajdi kuhal mulo, je trgal zelene grozdne jagode in z njimi bombardiral ljudi, dokler ga niso spet sprejeli medse.

Nazadnje je bil preglasen tudi za kmečke živce in brat je dal oglas v časopis. Mamo je skoraj kap, kakšno ceno zahteva. »Deset odojkov dobiš za to, ti pa misliš, da bo kdo plačal za tole zgago.« Pa je kmalu poklical neki gospod. Ko je ob domenjenem času pripeljal na dvorišče in stopil iz avta, je Koki odfrčal neznanokam. »Na, ne bomo ga našli, v oreh se je skril,« je stokal brat. Gospod, bioenergetik, je vzel bajalico in se malo obrnil naokrog. »Ni ga na tem orehu, na sosedovem je, 80 metrov stran,« je rekel. »Mimo ste usekali,« se je zasmel brat, »tako daleč ni letel še nikoli v življenju.«

Kupec se je komaj dobro odpeljal, ko je z vrha sosedovega oreha res prifrčal Koki in z navdušenim kričanjem sedel bratu na ramo.

Žgančkar Žan

Pri naši hiši nismo imeli samo psov. Po naključju se je k nam pritepla breja potepuška mačka in povrgla mladičke v pasji hišici. Kljub negodovanju našega takratnega psa Beda smo enega obdržali in ga zaradi belo-oranžne barve imenovali Žgančkar, skrajšano Žan.

Bil je to zelo živahen, priliznjen muc. S svojim šarmom je hitro osvojil celo Beda. V časih, ko naj bi razsajala steklina in smo strogo pazili na domače živali, sta se družno sprehajala na povodcih in bila zaradi enakih barv prav posrečen par. Bedo je sicer še zmeraj iz srca sovražil vse druge mačke, in kdaj pa kdaj smo se pošteno nasmejali, ko se je zmotil, ter z užitkom planil v grmovje kakšnega spodit, samo da se je čez nekaj trenutkov razočaran spet prikazal z Žanom za petami.

Kljub razvajenosti je bil Žan tudi zelo samostojen maček, ki se je rad potepal in še raje hodil v vas. To je počel kar naprej, domov pa se je vračal ves krvav in opraskan. Ko je proti jutru pristal na vznožju postelje, lep čas ni bilo miru, saj je bilo treba zalizati bojne rane in se pripraviti na novo ženitovanje.

Najbolj je Žan buril duhove na vikendu v Semiču, kjer so poletja preživljali trije rodovi naše razširjene družine. Teta in sestrična nista marali mačk, pravzaprav sta se jih kar malo bali. Žan pa je vsako noč izkoristil na stežaj odprta balkonska vrata in kot zanalašč skočil prav na njun pograd, v spodnje ali zgornje nadstropje. To je bilo kričanja in smejanja! Maček se je ob tem direndaju prav zabaval, čeprav je včasih v velikem loku poletel s postelje.

Teti je bilo nekoč dovolj, in ko smo vsi zaspali, se je odtihotapila zapret balkon, da bo zverina ostala zunaj. V trenutku, ko se je vračala, pa se je prebudila stara mama, ki jo je bilo ponoči vedno strah teh odprtih vrat. Govorila je, da se bo skozi zagotovo enkrat priplazil vlomilec. Ko je sredi sobe zagledala obris z mesečino obsijane tete, je zakričala: »Je že noter, je že noter!« in si potegnila odejo čez glavo. Po tistem smo vsakič, ko je Žan – ne kriv, ne dolžen – prikoral v sobo, veselo vzklikali: »Je že noter, je že noter.«

Podlistek

BUTALCI (5)

Fran Miličinski, riše: Zorka Černjak

Kako je krivi veri v Butalah odklenkalo

V Butalah se je šopirila kriva vera, v farovžu sta se šopirila pridigar in njegov mežnar in bi se vsi trije šopirili še dolga leta, da ni bila smetana v Butalah tako mastna in nagnusno dobra. Pridigar je sila čislal butalsko smetano in si je brižno prizadeval, da mu ne bi pošla in da je bo vedno dovolj.

Pa se je zgodilo in se mu je nekega dne zazdelo, da mu nepoklicana sneda prihaja nadnje in mu jo pomaga lizati. To pridigarju ni bilo všeč in je latvico s smetano skril v žagrad.

Čislal pa je butalsko smetano tudi mežnar. Za malo se mu je zdelo, da jo je pridigar skril. Še bolj ga je grizla misel, da je pridigar nemara uganil, da je on tisti, ki mu hodi nad smetano.

Pa je mežnar kmalu iztaknil smetano tudi v žagradu in se mu je rodila misel, kako bi nevoščljivega pridigarja kaznoval, hkrati pa opravičil sebe.

Ko se je znočilo, se je splazil v žagrad in snel latvico iz skrivališča. Z latvico je stopil v cerkev h kipu svetega Antona – star je bil in črviv – in sta si smetano pošteno delila: prvo žlico je privoščil mežnar sebi, drugo je svetemu Antonu namazal okoli ust, in sta se lepo prijazno vrstila in je bilo svetemu Antonu sladke smetane dovolj ne le okoli ust, nego mu je kapala tudi od brade in mu je bila poflackana vsa halja noter do tal. In še je mežnar po tleh nakapal sled od svetega Antona do skrivališča v žagrad in je prazno latvico zopet tjakaj postavil, od koder jo je bil vzel.

Ko je drugo jutro prišel pridigar, da si kruh posladka s smetano, skoraj je padel vznak od jeze: latvica je bila prazna do dna.

Poklical je mežnarja in mu brez besede pomolil prazno latvico pod nos. Mežnar se je hlinil užaljenega: vse žive dni mu oči niso videle latvice, usta niso poskusila smetane. Ozrl se je po tleh in že je pridigarju pokazal sled od smetane.

Stopita za sledjo, prideta do svetega Antona: glej, sveti Anton je ves smetanast od ust do nog, ne dosti drugače, kakor da se je v smetani valjal!

Pridigar zija v svetega Antona in pogleda mežnarja. Pa se je mežnar za hip spozabil, namuznil se je. Tedaj je bila pridigarju reč jasna. Zgrabila ga je sveta jeza, za greh mora biti pokora, in je dvignil roko, da mežnarju pri tej priči priloži zaslužen pokoro. Toda se je mežnar pokori ročno izognil in je klofuta zadela nedolžnega svetega Antona. Ta pa je bil star in črviv – razsul se je v prah.

Sedaj sta se prestrašila oba, pridigar in mežnar, jutri bo praznik in obljubljeni so romarji iz daljne ogrske dežele! Pa je bila pozabljena smetana, pozabljen je bil prepir – složno sta stokala in ugibala, kaj storiti.

Pa se je mežnar spomnil čevljarja Gašperja, ta je tolikšen kakor nesrečni svetnik in enako poraščen po obrazu. Tega čevljarja sta naprosila in se z njim zmenila, da bo jutri mesto svetnika stal v oltarju.

Napočil je praznik. Prišli so ogrski romarji, že je stal čevljar Gašper na določenem mestu, kapuco je imel preko kosmate glave, rjava halja mu je odevala vse telo, gole

noge so mu tičale v sandalah. Stal je nepremično in se bal samo tega, da bi moral kihnuti. Ogrski romarji so se mu klanjali, in kakršna je tam navada, ob nogah so mu postavljali svečke in jih prižigali.

Na prižnici je stal pridigar in ropotal v ogrske romarje. Zmerjal jih je, da je svet dandanes preveč sebičen, vsak bi rad le jemal, toda kdor nič ne da, nič da ne bo dobil. »Od svetega Antona,« je dejal, »vsi bi radi vse, zdravje, bogato letino, ženine in debele pujske, dež in dobljene pravde. Ne slišim pa kar nič, da bi tolarji rožljali v puščico. Resnično vam povem, preljubi ogrski romarji, takih romarjev sem sit! Če se ne boste poboljšali in boste ostali tako nemarno skopi, se vas bo naveličal še sveti Anton in se lahko zgodi, da vam uide iz cerkve.«

Čevljarja Gašperja so pripekale goreče sveče pri golih nogah in čim več je bilo sveč, bolj so ga žgale. Pa so mu pridigarjeve besede prišle kakor nalašč in se jih je poslužil: skočil je z oltarja in jo ucvrl iz cerkve.

Ogrski romarji so zabučali: »Čudež, čudež!« in so jo ubrali za njim. Čevljar Gašper se je obrnil, da se jim postavi v bran: snel je sandalo z desne noge in jo zalučal vanje, za desno sandalo še levo.

Ogrski romarji so se za sandale topli, tačas je smuknil čevljar Gašper od vzad v svojo koč, se preoblekel in urno sedel k delu.

Butalci so pričeli premišljati: »Ta vera ni prava, ko svetniki beže iz cerkve.« In ker so si tudi Tepanjčani vero zopet prebrali in so naprosili starega župnika, da se jim vrne, so dejali Butalci: »Mi tudi! Kar imajo v Tepanjcah, si lahko privoščimo tudi v Butalah!« In je bila v Butalah vera zopet stara in Butalci stari.

SLOVENSKO SOCIALNO SKRBSTVO IN INFORMACIJSKI URAD Inc.

19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101

Slovenski informacijski urad Welfare Office Kew obvešča vse Slovence in prijatelje, da bo do nadaljnjega naša pisarna odprta vsako nedeljo od 11. do 12. ure, razen druge nedelje v mesecu, in to samo, če se predhodno dogovorite po e-mailu: slovwelfare@bigpond.com ali na telefonski številki: **+61 407 056 463 Peter Mandelj ali +61 3 9795 8550 Slavko Gorup ali +61 409 478 635 pisarna v Kewju.**

Ta sprememba je zaradi nevarnosti okužbe z virusom covid-19. Pisarna bo do nadaljnjega odprta tudi vsak prvi in tretji četrtek v mesecu od 11. do 12. ure, in to samo po predhodnem naročilu na zgoraj navedene številke.

V naši pisarni lahko dobite nasvete in pomoč pri izpolnjevanju uradnih dokumentov za slovensko pokojnino, zahteve za popravilo krivic žrtvam vojnega nasilja, za delnice, oporoke, dediščine in prodajo posestev v Sloveniji, pri iskanju slovenske davčne številke in podobno. Nekaj informacij in potrebne obrazce lahko dobite na naši internetni strani: www.slovenianwelfare.org.au

Peter Mandelj OAM JP, predsednik

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

Telefon: +61 2 6290 0000

Faks: +61 2 6290 0619

e-mail: sloembassy.canberra@gov.si

<http://canberra.veleposlanistvo.si>

Veleposlanik: Jurij Rifelj; svetovalci in namestniki: Davor Devčić

**Embassy of the Republic of Slovenia
26 Akame Circuit, O' MALLEY ACT 2606**

TOBIN BROTHERS
FUNERALS
Celebrating Lives

24 HOUR SERVICE
(03) 9373 7000

*We employ over 230 caring, highly trained and committed people, including 12 direct descendants of the founders.
We serve the community from 24 branch locations throughout the Melbourne Metropolitan area and Echuca.*

816 Doncaster Road, Doncaster

www.tobinbrothers.com.au

HVALNICA STVARSTVA ALI SONČNA PESEM (odlomek)

Hvaljen, moj Gospod,
z vsemi tvojimi stvarmi,
posebno s soncem, velikim bratom,
ki razsvetljuje dneve in nas.
Lépo je in v velikem sijaju žari.
Tebe, Najvišji, odseva.

Hvaljen, moj Gospod,
v sestri luni in zvezdah;
ustvaril si jih na nebu jasne,
dragocene in lepe.

Hvaljen, moj Gospod,
v naši sestri zemlji,
ki nas kakor mati hrani
in nam gospodinji,
in prinaša različno sadje in
pisane rože z zelenjem.

Hvaljen, moj Gospod, v onih,
ki zaradi tvoje ljubezni odpuščajo,
in prenašajo slabosti in trpljenje.
Blagor njim, ki ostanejo v miru,
zakaj ti, Najvišji, jih boš kronal.

